

BK1
L24

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Μητροπολίτη

ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ

Αριθ. ερω. 141731

S. LARDIER

ΥΜΙΚΗ ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ΠΡΑΚΤΙΚΗ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΟΔΗΓΙΑΙ

ΓΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ

Ἐκδότης

ΒΙΚ ΛΑΜΑΝΤΙΔΗΣ

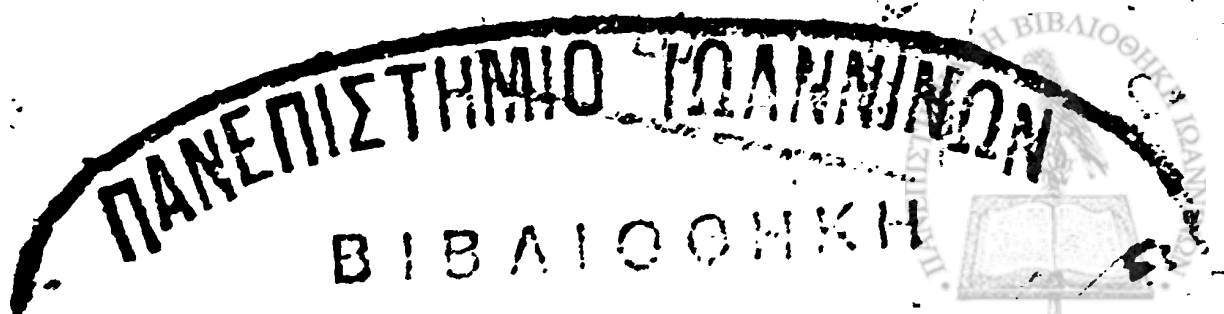

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΥΡΩΠΕΙΟ ΒΙΒΛΙΟΤΟΜΕΙΟ ΛΑΜΑΝΤΙΔΟΥ

1893

ΑΡΙΘ. 141731

S. LARDIER

ΧΥΜΙΚΗ
ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Πῶς γὰ κάμης ἄλας τοῦ Νίτρου.

Βάλλε εἰς χωνευτήριον τῶν χρυσοχόων
Νίτρον καθαρὸν ἕωσοῦ νὰ κοκκινίτῃ εἰς
τὴν φωτίαν καὶ ἀναλυθέντος τούτου βάλ-
ε ἀναμένα κάρβουνα μέσα του, τὸ ὁ-
μοῖον ἄπτει ἀμέσως, καὶ πάλιν βάλλε
ἄλλο νίτρον ἕωσοῦ νὰ παύσῃ ἡ φλόξ, καὶ
ὅτε τὸ νίτρον αὐτὸ λαμβάνῃ χροῖμα
ράσινον καὶ οὐράνιον αὐτὸ χύσαι το
αὐτὸ εἰς ἀγγεῖον ζεστὸν διότι ἀλλέου
τεῖ, καὶ σὲ κτυπᾷ, καὶ ἄφες νὰ ψυχραν-
αὶ φύλαξον διὰ τὴν χρείαν σου.

)(5)(

τοῦ παβωνίου χρώμα, τοῦτο μετὰ τὸ πνεῦμα τοῦ νίτρου γίνεται κίτρινον.

Πῶς γὰρ κάμης βαφήν κυανήν.

Ἐπάρε πράσινον τοῦ χαλκοῦ	δρ. 48
φλοιᾶς ὠν κεκαυμένων εἰς κόνιν	» 24
κόνιν λεπτοῦ μαρμαρίου	» 23
νίτρον	» 8
στύβιν	» 12

Κοπάνισον τὰ πάντα λεπτομερῶς ζύωσον μετὰ δριμύ ζύδι, ὥστε νὰ γίνῃ μάζα μαλακή, βάλλετὴν εἰς ἀγγεῖον χάλκινον, καλῶς κεκλεισμένον, νὰ μείνῃ εἰς τὴν θερμὴν κόπρον τῶν ἀλόγων διὰ 8 ἡμέρας, πείτα ἔκβαλε καὶ εὗρίσκεις ὡραιότατην κυανὴν βαφήν.

(6)

Πῶς τὰ κάμης λάκαν βαφὴν κόκκινον.

Βάλλε εἰς ἀγγεῖον οὔρος ἀνθρώπου δρ. 50
βράσαι καὶ ἐξάφρισον αὐτό, ἔπειτα

πρόσθεσ γομμάλακαν δρ. 100

καὶ στῦψιν » 50

βράσον καλῶς, ἔπειτα βάλλε στῦψιν πζου
κερίναν δρ. 9 στράγγισον τὸ οὔρος πλύν
τὴν σκόνην μὲ νερόν καὶ ξήρανέ την εἰ
τὸν φούρνον, ἐπάνω εἰς κεραμίδια, κα
γίνεται ὡς κόκκοι.

Βαβὴ ἐρυθρά.

"Ἐπάρε ἀνθη ρόδων καὶ ὑπερικοῦ ἴσ δρ.
χύσον ἐπάνω αὐτῶν νερόν πολύ, πρόσθε κα
εἰς κάθε 16 δρ. ἀνθέων θεικόν ὄξυ δρ. λαν
σκέπασον τὸ ἄγγος καὶ βάλλε την ε βάν

(7)

θερμὴν στάκτην· διὰ 6 ὥρας καὶ εὐθὺς γίνε-
ται ἐρυθρωτάτη βαφή.

Βαφή χρυσοῦ (διὰ γράψιμον).

Βάλλε ἀσημόνερον δρ. 8 εἰς σκωρίαν
χρυσοῦ (Μαρκεζία δόρο), καὶ ὀλίγον ἀμ-
μωνιακόν, ἄλας καὶ νά, μένουσιν διὰ τινὰς
ὥρας, ἔπειτα πρόσθες νερόν κοινόν δρ. 16,
καὶ ἂν ἔγινε πράσινον, βάλλε ἄσβεστον
καλὴν ὀλίγην, καὶ εὐθὺς γίνεται κίτρινον,
καὶ μὲ αὐτὸ γράψον.

Πῶς γὰ βάψης μαῦρον.

Ἐπαρε φλοιὰς νωπὰς τῶν καρυδίων
δρ. 100 καὶ ροϊδίων δρ. 100 βετριόλον
καὶ κοκκίδια ἀνά δρ. 1]2; κοπάνισον καὶ
λαμπικάρισον μὲ νερόν, εἰς τὸ ὁποῖον
βάπτεις μαῦρον ὅτι θέλεις.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΒΕΡΝΙΚΙΟΥ

Βερνίκιον μαῦρον.

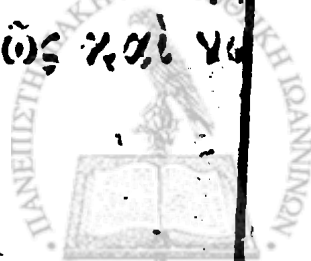
Κάψαι φλοιὰς τῶν ροδακίνων, κοπά-
γισον, καὶ ἔνωσον μὲ λινέλαιον καλόν, καὶ
ἄλειψον ὅτι θέλεις.

Βερνίκιον διὰ ζωγράφημα.

Εἰς τὸ καρυδέλαιον διάλυσον μαστί-
χην, καὶ ἐνῶ βράζει εἰς τὸ πῦρ, ῥίψαι μέ-
σα ὀλίγην στύψιν ψημμένην, στράγγισον
διὰ λινουῦ πανίου, καὶ ἐνῶ εἶνε ἀκόμη
θερμὴ ἄλειψον τὰς ζωγραφίας σου.

Βερνίκιον λαμπρὸν διὰ κάθε πρᾶγμα.

Βάλλε εἰς ὑάλινον ἄγγος πετρέλαιον
δρ. 50, Γόττα γόμμα δρ. 8, σκόνην καρ-
βούνων δρ. 8. Ἀνακάτωσον καλῶς καὶ ν

μείνη εἰς θερμὸν ἥλιον διὰ τινὰς ἡμέρας,
στράγγισον καὶ μεταχειρίσου.

Κατασκευὴ ἄλλου βερνικίου.

"Ἐπαρε γόμμη λάκκαν δρ. 8, κόμμη κέρδου δρ. 4, πνεῦμα τοῦ οἴνου δρ. 50 κοπάνισον. χωρίστὰ τὰς ὕλας, βάλλε εἰς θολόστακτην χλιαρὴν τὴν λακάν διὰ 6 ὥρας, ὥστε νὰ φύγη τὸ χρῶμά του, ξήρανον καὶ ἐνώσας βάλλετα εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ οἴνου, εἰς ὑάλινον ἀγγεῖον, καὶ νὰ μείνωσιν εἰς τὸν ἥλιον, ἢ εἰς θερμὴν στάκτην διὰ 10 ἡμέρας. Ἐν θέλῃς νὰ γείνη κοκκινωπὴ, βάλλε αἷμα τοῦ βοῦς δρ. 2, καὶ ἂν κίτρινη, βάλλε ὀλίγον κρόκον.

Κατασκευὴ λευκοῦ βερνικίου.

Βάλλε εἰς 200 δρ. πνεύματος τοῦ οἴνου κόμμη τοῦ κέρδου δρ. 20, τριμηντίναν

δρ. 50, διάλυσον τὴν τριμεντίναν, κοπά-
νισον τὸ κόμμι, καὶ ἀνακάτωσον καλῶς,
ἔπειτα ἄφες νὰ καθαρισθῇ, στράγγισον
καὶ φύλαξον, καὶ ὅταν θέλῃς, ἄλλειψον
εἰκόνας ἢ ξύλα.

Βερνίκιον μὲ μαστίχην λευκὴν.

Ἐπαρε πνεῦμα τοῦ οἴνου δρ. 200, μα-
στίχην καθαρὰν δρ. 16, κόμμι τοῦ κέδρου
(σαντράκα) δρ. 50, κόμμι ἐλεμέ (λάκα)
δρ. 8, τριμεντίναν καλὴν δρ. 2. Διάλυ-
σον τὸ κόμμι εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ οἴνου,
ἄφες νὰ κατακαθίσῃ ἡ ὕλη, στράγγισον
καὶ προσθέσας τὴν τριμεντίναν, μετα-
χειρίσου. Ἡ βερνίκη αὕτη ἀφοῦ ξηρανθῇ,
ἢμπορεῖ νὰ σπιδρωθῇ μὲ τὴν ἐλαφρό-
πετραν.

Βερνίκιον διὰ τοὺς δίσκους.

Βάλλε εἰς ὑάλινον ἀγγεῖον μαστίχην κοπανισμένην δρ. 24, καὶ λινέλαιον πηκτὸν δρ. 16, καὶ ἄς βράσουν ὀλίγον ἕωσθὺνὰ διαλυθῆ ἡ μαστίχη, ἔκβαλε τὴν φιάλην, καὶ ἀφοῦ ψυχρανθῆ ὀλίγον, στράγγισον εἰς ἄλλο ἀγγεῖον δυνατώτερον. Μὲ αὐτὴν τὴν βερνίκην ἀλείφου τὰ χαλκώματα καὶ τὰ σκαλίζουσι, κάμνουσιν καὶ τοὺς βερνικωμένους δίσκους.

Πῶς γὰ γράψης γράμματα εἰς τὸ αὐγόν.

"Ἐπαρε αὐγόν, ἔπειτα διάλυσον εἰς τὸ ὄξος ὀλίγην στύψιν, καὶ μὲ αὐτὴν γράψον εἰς τὴν φλοιάν τοῦ αὐγοῦ ὅτι θέλεις, ἄφες γὰ ξηρανθῶσιν εἰς τὸν ἥλιον, μετὰ ταῦτα βάλλε το γὰ μείνη διὰ δύο ἡμέρας εἰς ἄλμυρὸν νερόν, καὶ ἔκβαλέ το, ξήραρον εἰς τὸν ἴσκιον, καὶ βράσαι το ὕστερον εἰς

τὸ νερὸν καλά, καὶ τότε τὰ γράμματα
ἐμβαίνουν μέσα εἰς τὸ αὐγόν, ὥστε νὰ
διαβάζωνται καλά.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΟΙΝΩΝ

Κατασκευὴ οἴνου μαύρου.

Ψῆσον δυνατὰ μέλι, καὶ κάμψκόνιν,
καὶ βάλλε την εἰς ἄσπερον κρασί, καὶ γί-
νεται μαῦρον.

Κατασκευὴ οἴνου ὀψίμου.

Εἰς ποτήριόν τι ἀνακάτωσον ὀψίμον
κρασί μὲ δέκα στάγματα ἐλαίου τοῦ
πάρταρου, καὶ ἂν κάμψκῃς χρεῖαν πρόσθεε
περισσότερον ἔλαιον, καὶ γίνεται γλυκὺ
καὶ νόστιμον.

Κατασκευὴ μαύρου οἴνου.

Εἰς τὸ ἄσπρον κρασί βάλλε στάκτην
πὸ μαύρα κλίματα, καὶ γίνεταί μαῦρον.

Κατασκευὴ τεχνητῶν κοραλίων.

Ἐπάρε λεπτήν σκόνην τῶν συντριμμέ-
ων κοραλίων (μερτζανίων) καὶ ζύωσον
καλῶς με βερνίκην ρευστήν καὶ με κοκ-
κινάβαριν, ἔπειτα κάμε κοράλια καθὼς
θέλεις, καὶ ἄφες νὰ ξηρανθῶσι διὰ τινὰς
ἡμέρας.

Πῶς νὰ χύσης λευκὸν μάρμαρον

με διάφορα χρώματα.

Κοπάνισον λευκὸν μάρμαρον, κοτλίμισον
ἀπὸ σίταν δρ. 100, καὶ νίτρον καθαρὸν
δρ. 100, βάλλετα εἰς χωνευτήριον τῶν
χουσογῶων εἰς τὸ πῦρ, ξάφρισον καὶ

πύρωσον δυνατώτερα, ἕωσοῦ νὰ κοκκινίσῃ
τὸ χωνευτήριον, νὰ μὴν ἔμβῃ ἡ φλόξ
μέσα καὶ καύσῃ τὸ νίτρον, ρίψον ἔπειτα
ὅτι λογιῆς χρώματα θέλεις κοπανισμένα,
καὶ χωρὶς νὰ τὰ ἀνακατώσῃς γύσαι τὴν
ὕλην ἄλλην εἰς σχήματα σιδηρᾶ, ἢ πύλινα
καὶ εὐθύς τὰ χρώματα μένουν εἰς τὴν ἐπι-
φάνειαν τῆς ὕλης. Ἐὰν τὸ θέλῃς κόκκι-
νον βάλλε βετριόλον κεκαυμένον. Ἐὰν κί-
τρινον, πρόσθεε θείον καθαρὸν. Ἐὰν πρά-
σινον τοῦ χαλκοῦ.

Πῶς γὰ λαμπικαρίσης τὰ χαμόμηλα.

Ἐπαρε τὰ ἄνθη τῶν χαμομήλων καὶ
λαμπικάρισον διὰ τοῦ πυρὸς καὶ σοὶ δί-
δουν ἐν ἔλαιον μὲ χρῶμα τοῦ οὐρανοῦ.
(Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον λαμπικαρίζουν
ὅλα τὰ ἄνθη.)

Πῶς γὰ ἐκβάλλης τὰ χρώματα τῶν ἀνθέων

Καθάρισον τὰ ἄνθη, καὶ ἄφες τα εἰς τὸν ἴσκιον πρόσθες εἰς αὐτὰ στύψιν εἰς σκόνιν, καὶ τὸ τρίχον χρωματισμένον ὑγρὸν βάλλε εἰς ὑάλλινα ἀγγεῖα, γὰ ἕτρανθῆ εἰς τὸν ἴσκιον.

Πῶς γὰ ἐξαλείψης σύνθετα στίγματα.

Ἀνάλυσον σαπώνιον λευκὸν εἰς πνεῦμα τοῦ οἴνου, ἀνάλυσον καὶ 4 κρόκκους ὄρων, καὶ ὀλίγην τριμεντίαν, καὶ ἀργελλώδη πηλόν, καὶ κάμε τεμάχια ὡς σαπώνιον, μὲ τὰ ὅποια τρίβεις τὰ στίγματα πρότερον βρεγμένα μὲ νερόν, τρίψον καλῶς αὐτὰ μὲ σαπώνιον, καὶ μετ' ὀλίγην ὥραν πλύνετα διὰ γὰ φύγη τὸ σαπώνιον, καὶ ἕτρανον τὸ ροῦχόν αὐτὸ εἰς τὸν ἥλιον.

Κατασκευὴ μελάνης.

Βράσον εἰς νερόν δρ. 250

κιρκίδια εἰς σκόνην δρ. 32

Ἐκβαλλέτα ἔξω διὰ μίαν ἡμέραν ἔπειτα βάλλε μέσα βετριόλον δρ. 16 εἰς σκόνην, τούτου γενομένου βράσαι ἄσπρο κρασί δρ. 150. Αἵματόξυλον (Ταύρου) δρ. 8, ἔνωσον τὰ πάντα, πρόσθες καὶ κόμμι ἀραβικόν εἰς σκόνην, βράσον πάλιν ὀλίγον στράγγισον καὶ γράψον.

Πῶς γὰ κάμης μελάνην διαφορετικὴν.

Ἐπαρε κιρκίδια δρ. 10

ροϊάς τῶν ροϊδίων » 10

βετριόλον » 10

κομμίδι ἀραβικόν » 10

κρασί ἄσπρον » 250

Πρῶτον βράσον τὰ κικκίδια εἰς τὸ κρασί, ἕωσοῦ νὰ χρωματισθῇ ὁ οἶνος ἔπειτα βάλλε τὸ βετριόλον εἰς σκόνην, ὕστερον τὸ κομμίδι καὶ πάλιν βράσον αὐτὰ δυνατά. Πρὸς τὸ τέλος πρόσθεε λουλάκι δρ. 2, διάλυμένον εἰς νερόν δρ. 30, ἢ θολόστακτην καὶ στράγγισον καὶ φύλαξον.

Πῶς νὰ κάμης μελάνην κόκκινην

Διάλυσον κοκκινάβερν ἢ λίκαν τῶν ζωγράφων εἰς τὸ νερόν τοῦ κομμιδίου καὶ γράψον. Διὰ νὰ γίνῃ μελάνη Τουρκίνα, διάλυσον λουλάκι εἰς τὸ κομμίδι καὶ διὰ νὰ λάμπῃ βάλλε ὀλίγην ζάχαριν.

Πῶς νὰ κάμης μελάνην

μαύρην πολλὰ καλήν.

Εἰς κρασί ἄσπρον	δρ.	1,000
βάλλε κικκίδια κοπανισμένα »		56

καὶ νὰ μείνουν ὥρας 24, ἔπειτα βράσον
διὰ μίαν ὥραν, μετὰ ταῦτα πρόσθες κομ-
μίδι εἰς σκόνιν δρ. 16
Ζάχαριν καλὴν » 16
Πρὸς τὸ τέλος βάλλε τὸ βιτριόλον δρ. 50
καὶ ἀνακάτωσον καὶ ἂν δὲν λάμπει, βάλ-
λε καὶ ἄλλην ζάχαριν δρ. 10, στράγγισον
καὶ φύλαξον.

Πῶς νὰ κάμης μελάνην κόκκινην

Διάλυσον εἰς αὐτὸ ζάχαριν ἄσπρην καὶ
μαστίχην ἔπειτα πρόσθες κοκκινάδαριν εἰς
σκόνην καὶ μένον ἀνακάτωσον καλῶς καὶ
φύλαξον.

Πῶς νὰ κάμης μελάνην μαύρην.

"Ἐπαρε ρινίσματα τοῦ σιδήρου πλύνετα
ξηρανέτα, καὶ κοπάνισέτα. ἔπειτα βράσαι-
τα μὲ νερόν, καὶ στράγγισαίτα, μετὰ
ταῦτα βράσαι κικκίδια κοπανισμένα εἰς

τὸ νερόν, καὶ στράγγισον, καὶ ὅταν θέλῃς
ἔνωσον ἀπὸ αὐτά, καὶ γράψον, πρόσθες
καὶ ὀλίγον κόμμι.

Νερόν ἐξαλειπτικὸν
τῶν στιγμαίων ἀπὸ τὰ ρούχα.

Ἐπαρε ὄχρον τῶν αὐγῶν, σαπώνιον καὶ
μέλι ὄμῶν ἴσα κατὰ τὸ βάρος, ἔνωσον
ὄμοῦ, καὶ σκέπασον τὰ στιγματα τοῦ ρού-
χου, καὶ μετὰ ὥρας 12 πλύνετο μὲ χλια-
ρὸν νερόν, καὶ καθάρισον, καὶ θέλει καθα-
ρισθῆ πολλὰ καλά.

Πῶς νὰ κάμῃς σαποῦνι.

Βάλλε εἰς δέκα μέρη νεροῦ καθαροῦ
πέντε μέρη σόδας καλῆς τῆς Αἰγύπτου,
καὶ ἓν μέρος ἀσβέστου δυνατοῦ, μετὰ 24
ὥρας στράγγισον αὐτό, πρόσθες καὶ δέκα
μέρη ἐλαιόλαδον, καὶ βράσον εἰς γάλκινον

ἀγγεῖον διὰ μίαν ἡμέραν. Ἀνακάτωσον
συνεχῶς, ἔπειτα πρόσθες καὶ ἐν μέρει ἄ-
λατος κοινοῦ, ἕωσοῦ νὰ πήξει ἢ πήξεις
αὐτοῦ γίνεται σχεδὸν εἰς μίαν ἡμέραν,
καὶ γνωρίζεται, ἀφοῦ ἐκβάλλῃς ὀλίγον τι
ἔξω καὶ κρυώσῃ τούτου γινομένου, στρώ-
νεις ὀλίγην ἄσβεστον, ἢ στάκτην, εἰς κα-
νένα μέρος καὶ οὕτω χύνεις τὴν ὑλὴν ταύ-
την, καὶ τὴν ἀπλόνεις ὁμαλῶς, ἔπειτα
τὴν κόπτεις, καὶ τὴν διαίρεις εἰς ὅσα
κομμάτια θέλεις.

Ἡ ἀναλογία τῶν ὑλῶν εἶνε:

Σόδα καλὴ	ὀκάδες	5
" Ἀσβεστος νωπὴ	»	1
Νερὸν καθαρὸν	»	10
" Ἐλαιόλαδον	»	10
" Ἄλας κοινὸν	»	1
		—
	ὀκάδες	27

"Άλλος τρόπος κοινός

Βάλλε στάχτην τοῦ σχοινίου καὶ τῆς πικροδάφνης, ἢ τοῦ κέδρου, ἢ τῶν κλη- μάτων, ἢ τῆς δρυός	ὀκάδες	15
"Ασβεστον δυνατὴν	»	5
Νερόν κοινόν	»	20
Ἐλαιόλαδόν	»	5
"Αλάς κοινόν	»	3

Τὸ ὅλον ὀκάδες 48

Βράσον ὡς ἀνωθεν καὶ γίνεται σαποῦνι

Πῶς νὰ σπκώσης τὴν μελάνην
ἀπὸ χαρτιά.

Βρέξαι τὴν μελάνην πρότερον μὲ νερόν,
καὶ εὐθὺς θές ὀλίγον ἀσημόνερον ἐπάνω
του, καὶ βάλλε το εἰς τὸν ἥλιον καὶ γίνε-
ται ἡ μελάνη.

Πῶς νὰ χρυσώσης βιβλία

Ἄλειψον τὸ μέρος τοῦ βιβλίου μὲ λευκὸν τῶν ὠῶν, καὶ ξηρανθέντος ἄλειψον μὲ ἔλαιον καὶ εὐθὺς κόλλησον τὸν χρυσὸν εἰς φύλλα μὲ τὸ βαμβάκι, - μετὰ ταῦτα σφράγισον τὰ μέρη αὐτὰ μὲ σφραγίδας.

Πῶς νὰ κολλήσης πιάτα σπασμένα

ἢ φαρφουρι ἢ ἄλλο τι

ὑάλινον σκεῦος.

Λάβε ψαρκολλαν κοινὴν μέρη τρία καὶ ὕδατος κοινοῦ μέρη 8, βάλλετα εἰς ἀγγεῖον τι καὶ ἄφες ὥρας τινὰς. Πρόσθες καὶ ἡμισυ μέρος ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος εἰς 3)4 θεϊκοῦ ψευδαργύρου θέσον τὸ ἀγγεῖον εἰς λέβητα μικρὸν νὰ βράσῃ 10—12 ὥρας καὶ μεταχειρίσου ἔπειτα δὲν ξεκολλᾷ ποτέ.

Φθειρῶν ἐξάλειψις.

Κάψον πικροδάφνης φύλλα καὶ κάψε
στάκτην τὴν ὁποίαν ἐνώνεις μὲ ὀλίγον
πάχος ἀγριοχοίρου, ἄλειψον μετὰ ταῦτα
τὸ κορμί σου καὶ ψωροῦν τὰ ζώδια.

Ποντικῶν ἐξάλειψις.

Λάβε μερικὰ φύλλα ἀπηγάνου καὶ ξή-
ρανον εἰς σκιάν, ἔπειτα κόψετα εἰς μικρὰ
τεμάχια καὶ σκόρπισέ τα εἰς τὰ μέρη ὅ-
που θέτεις τὰ φαγητὰ καὶ τοὺς ἄρτους,
τὴν ὄσμήν του ὀσφρακινόμενοι οἱ ποντικοὶ
φεύγουν· ἂν δὲ γευθοῦν λέγεται ὅτι
ψωροῦν.

Μυιῶν ἐξάλειψις.

Αἱ μυῖαι ἐν ὥρᾳ θέρους καταντῶσιν
εἰς τινὰς τόπους μάστιξ ἀληθῆς. Ὁ κα-
πνὸς τῶν φύλλων τῆς ξηρᾶς κολοκίνθης

τάς ἐξάλειφει ἀπὸ τῶν φατνῶν (σταύλων)
καὶ δωμάτων, διότι αἱ μὲν φεύγουσι τὸν
καπνὸν τοῦτον, αἱ δὲ μένουσαι ἀπο-
φεύγουσι τὸν καπνὸν τοῦτον, αἱ δὲ μέ-
νουσαι ἀποθνήσκουσι. Ὁ καπνὸς οὗτος
προξενεῖ κεφαλαλγίαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους,
διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐξέρχωνται, αὐτοί
τε καὶ τὰ οἰκιακὰ ζῶα, ἐνόσω διαρκεῖ ἡ
κάπνισις. Καὶ τὸ δαφνέλαιον ἀλειφόμενον
εἰς διάφορα μέρη θαλάμου τινὸς ἀποδιώ-
κει τὰς μυίας, μὴ ὑποφερούσης τὴν ὄσμην
αὐτοῦ· ἀποπλύνεται δ' ἔπειτα τὸ ἔλαιον
τοῦτο δι' ὕδατος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου βάλ-
λονται σκόρδα ἐπὶ ἡ ἢ ὅ ἡμέρας.

Ἐξάλειψις ψύλλων.

Θές ὑποκάτω τῆς κλίνης σου δέμα
κλώνιον ἀψίνθου. Οἱ ψύλλοι ἀποστρέφον-
ται τὴν ὄσμην αὐτοῦ καὶ φεύγουν καλ-
πάζοντες.

Ἔτερα ὀδηγία.—Θές ὑπὸ τὴν κλίνην σου δέμα κλωνίων (γυγαριᾶς) τὴν ὀσμὴν τοῦ ὀσφραϊνόμενοι φεύγουν ὁμοίως.

ΠΕΡΙ ΟΙΝΟΠΟΙΑΣ

Πρὸς ἀφαίρεσιν τῆς ὀξύτητος ἐκ τῶν ὀξυνισμένων οἴνων αἰείποτε ἐφηρμώθη ἡ ἄσβεστος ἐν εἴδει μαρμάρου, κρητίδος, ἢ καὶ τιτανούχου ὕδατος. Τὸ δὲ πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν τιτανούχον διάλυμα κατασκευάζεται διὰ διαλύσεως 200 γραμμάρων ζαχάρεως τοῦ κἀνδίου, ἢ ζαχάρεως λευκῆς, 100 ἐσβεσμένου ἄσβεστου εἰς μίαν λίτραν ὕδατος διὰ βράσεως, καὶ τὸ διαυγὲς διάλυμα προστίθεται δι' ἀνακινήσεως πρὸς τὸν οἶνον. Ἡ τίτανος ἐξουδετερώνει τὰ ὀξέα, ἡ δὲ ζάχαρις μένει διαλυμένη εἰς τὸν οἶνον. Ἡ δὲ τοῦ οἴνου ὀσμὴ καλεῖται ἄρωμα ἢ Bouquet καὶ ἐκ

τοῦ ἀρώματος τούτου ἐξαρτᾶται ἢ τοῦ οἴνου ποιότητος, καὶ ἢ τῶν πολυετῶν καὶ παλαιῶν οἴνων μεγάλη ἀξία ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ χρόνου διὰ βραδείας ζυμώσεως ἀναπτυχθέντος ἀρώματος. Πρὸς ἐπιτυχίαν τοιοῦτου σκοποῦ τῆς αὐξήσεως τοῦ ἀρώματος προστίθενται πρὸς τὸ εἰς ζύμωσιν εὐρισκόμενον γλεῦκος τὰ ἄνθη τῆς κουφοξυλιάς ἢ τὰ ἄνθη τοῦ ἰδίου κλήματος. Ἐπίσης ἀπεδείχθη καλὸν καὶ σκόπιμον ἢ προσθήκη τοῦ γαλακτώματος ἐκ τῶν λεπτοκαρύων, δηλ. τῆς σωμαδας ἐκ τῶν λεπτοκαρύων. Τέλος δὲ ὡς πρὸς τὸν χρωματισμὸν τοῦ οἴνου διὰ τὴν λάβην τὸ ἐρυθρὸν χρῶμα τῶν Γαλλικῶν οἴνων Βορδῶ τὸ καλλίτερον χρῶμα εἶναι τὸ τῶν ἐρυθρομελανῶν ἀνθέων τῆς δένδρομολόχας. Ἐὰν ταῦτα τὰ βαθυερυθροκῦανᾶ καὶ σχεδὸν μέλανα ἄνθη κατεργασθῶσι μετ' οἴ-

νοπνεύματος ἢ μετὰ ρουμίου ἀπολαμβάνεται βαθύχρουν διάλυμα, τὸ ὁποῖον προστιθέμενον εἰς τὸν χρωματισθόμενον οἶνον προκαλεῖ ἀνοικτότερον ἢ βαθύτερον χρῶμα κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ οἴνοσκευαστοῦ. Διὰ τὴν ἀποκατασταθῶσιν οἶνοι λεπτοὶ οἴνοπνεύματος ἐστερημένοι, δυνατότεροι, μεθυστικότεροι καὶ διατηρητικότεροι προστίθεται ποσότης τῆς οἴνοπνεύματος. Ἐντὸς τῆς συντόμου ταύτης ἐκθέσεως ἐνδιαλαμβάνονται τὰ πάντα περὶ οἴνοβελτιώσεως, πρὸς ὄφελος καὶ γνῶσιν τοῦ οἴνοκασκευαστοῦ. Τέλος προσθέτομεν ὅτι ἐκ τῶν σπόρων ἢ τῶν πυρήνων τῶν σταφυλῶν δύναται νὰ ἐκβλιθῇ ἔλαιον λιπαρὸν τὸ ὁποῖον ἐμπεριέχεται 10—12 ο]ο, ὥστε πρὸς ἀπόκτησιν τοιούτου ἐλαίου μετὰ τὴν ἐκθλιψιν τοῦ γλεύκους ἐκ τῶν σταφυλῶν, τὰ στέμφυλα ἐξαπλώνονται

καὶ ξηραίνονται, καὶ ἀκολουθῶς διὰ κοσκί-
νων ἀποχωρίζονται τὰ ἐντὸς αὐτῶν ἐμ-
πειριζόμενα σπέρματα. Ταῦτα θλῶνται
διὰ μύλων, ἐγκλείονται εἰς σάκκους πε-
πλεγμένους ἐξ ἀλογοτριγῶν καὶ προσθήκη
ὀλίγου ὕδατος δι' ἰσχυρῶν πιεστηρίων
ἐκθλίβονται γιλιαδες ὀκάδων τοιούτου
ἐλαίου αποκτώνται ἐκ τῶν σπερμάτων
τούτων εἰς τὰ τῆς Πρωσίας μέρη. Τὸ
ἐλαίον τοῦτο ξηραίνόμενον εἶνε χρήσιμον
καὶ διὰ τοῦτο ἐφαρμόζεται εἰς τὴν ζω-
γραφικὴν πρὸς κατασκευὴν τῶν ἐλαιοχρω-
μάτων.

Μέσον πρὸς διόρθωσιν

ὀξύνησμένων οἴνων.

Ἡ Ἀπειράκτις συμβαίνει πρὸς μεγίστην
ζημίαν τῶν κτηματιῶν καὶ οἴνοπωλῶν
ὅτε οἱ οἴνοι ἄρχονται νὰ ὀξύνηζωσι κατὰ

τὰς ἐποχὰς τοῦ χρόνου καθ' ἃς τὸ κλήμα ἀνθῆι, νὰ μεταβάλλεται εἰς ὄξος, καὶ ἀποκαθίστανται ἄχρηστοι. Πρὸς ἀφαιρέσιν τούτου τοῦ σχηματισθέντος ἤδη ὄξικονῦ ὄξεος ὠφελεῖ πολλάκις ἡ προσθήκη τοῦ λευκοῦ πηλοῦ (ἀσπροχώματος καλουμένου) μετὰ λεπτοτάτης κόνεως τῆς κρητίδος, εἰς ἀναλογίαν 1 ὀκάς πηλοῦ καὶ 1.0 δρ. κρητίδος (τεπεσιρίου) ἐπὶ 100 ὀκάδων ἔξυνωποῦ οἴνου. Τοῦτο τὸ μῖγμα συμμιγνύεται πρὸς τὸν οἶνον, ἐκ τοῦ ὁποίου σκοπεύομεν ν' ἀφαιρέσωμεν τὰ σχηματισθέντα διὰ νέας ὀξυγεννήσεως προχθέντα ὄξέα. Μετὰ ταῦτα μεταγγίζεται πρὸς ἐντελῆ καθαρισμὸν καὶ διυλίζεται διὰ πυκνοῦ τινος ὑφάσματος, ἢ διὰ σάκκου ἐμπεριέχοντος χονδροκοπανισμένους ἀνθράκας. Πρὸς δὲ καθαρισμὸν τῶν τεθολωμένων οἴνων προστίθεται τὸ διάλυμα

τῆς λευκῆς ἰγθυοκόλλας διὰ τοῦ ἰδίου οἴνου καὶ μετ' αὐτοῦ ἀναταράσσεται ἐπί τινος ὥρας, ἀκολούθως ἀφίεται ἐπί τινος ἡμέρας καὶ μεταγγίζεται,

Διατήρησις τοῦ οἴνου ἀπὸ τὴν
ὀξύνισιν διὰ θερμάνσεως.

Πρὸς διατήρησιν τῶν οἴνων ἀπὸ τὴν ὀξύνισιν ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ θέρμανσις τοῦ οἴνου μέχρι 60—70 βαθμῶν καὶ ἡ μετὰ ταῦτα ἀπόψυξις εἶνε ἀξιόλογον διατηρητικὸν μέσον. Ἡ δὲ θέρμανσις ἐκτελεῖται διὰ τῆς διοχετεύσεως τῶν ὑδατωδῶν ἀτμῶν διὰ κεκλεισμένων μεταλλίνων σωλήνων ἐμβαφέντων εἰς τοὺς οἴνοκίδους (βαρέλλια).

Κατασκευὴ τοῦ οἴνου τῆς
ἀψινθίας καὶ τοῦ Vermuth.

Ἐπὶ τὸ ὄνομα τοῦτο οἴνος ἀψινθίτης

ἢ καὶ βερμουτ πωλοῦνται ἐν τοῖς ζαχαροπλαστείοις οἶνοι πικρίζοντες τὴν γεῦσιν καὶ ἐκθιαζόμενοι διὰ τὰς ἐπὶ τῶν πεπτικῶν ὀργάνων ἐνεργείας καὶ ὠφελείας αὐτῶν. Πᾶσα λάγηνος ἐμπεριέχουσα 300 δρ. περίπου τιμᾶται ἀντὶ 4—5 φρ. Ἡ κατασκευὴ καὶ ἀπομίμησις τοιοῦτου οἴνου δεν εἶναι δύσκολος, ἀρκεῖ γὰρ ἐκλέξεως καλὸν δυνατὸν οἴνοπνευματοῦχον οἶνον ἢ τῆς Θύρας ἢ ἄλλου τινος τόπου. Ἐὰν ἐντὸς τοιοῦτου οἴνου ἐγκρεμασθῶσι κλώνοι τινες πρόσφατοι τῆς ἀψυθίας καὶ ἐὰν ἐφεθῶσιν ἐπὶ τινὰς ὥρας ἐντὸς αὐτοῦ, προσλαμβάνει ὁ οἶνος τὴν σκοπούμενην πικρίζουσαν γεῦσιν, ὅστις ἀπεμιμήθη ἀξιόλογα. Ἐν μεγάλῳ ποσῷ δύναται γὰρ κατασκευασθῆ διὰ τῆς ἐγγρεμάνσεώς τινων ἐντὸς μικροῦ σάκκου ἐγκεκλεισμένων προσφάτων κλώνων τῆς ἀψυθίας εἰς οἶνον γλυκῦν τῆς

τῆς Θήρας ἢ τῆς Σάμου καὶ ἀφεθῶσι με-
 χρισοῦ ὁ οἶνος λάβει τὴν ἀπαιτούμενην
 πικρίζουσαν γεῦσιν. Τέλος πρέπει νὰ δι-
 ὕλισθῆ δια χάρτου διὰ νὰ ἀποκατασταθῆ
 καθάρωτατος καὶ διαυγέστατος. Ἐάν
 μετὰ τῆς προσφάτου ἀψιθίας ἐγκλεισθῶσι
 καρυόφυλλα καὶ ῥλοιὸς τῆς κανέλλας
 ἀποκχθίσταται ὁ κατασκευασθησόμενος
 οἶνος ἀρωματικὸς καὶ πικρίζων, ὅστις ὑπὸ
 πολλῶν προτιμᾶται τοῦ πρώτου. Τοῦτον
 τὸν τόσον ἀκριβῶς πωλούμενον οἶνον κα-
 λούμενον βερμούτ ἢ οἶνον τῆς ἀψιθίας,
 δύνασαι νὰ κατασκευάσῃς ἔτι εὐκολώτερον
 καὶ εὐθηνότατα κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρό-
 πον. Προμηθεύσου ποτήριον τερνευθὲν ἐκ
 τοῦ πικροῦ ξύλου, καλουμένου κάσσια
 βέσερ 1 Γ) — 2 δραγμῶν, ἔγχυσον τὸν
 καλὸν καὶ γλυκύν σου οἶνον εἰς τοῦτο τὸ
 ποτήριον καὶ ἄφρασον αὐτὸν ἐπὶ τινὰ

λεπτά 1)4 ἢ 1)2 ὥρας καὶ θ' ἀποτε-
λεσθῆ οἶνος πικρώτατος, τὸν ὅποιον θὰ
ἀνώστῃ μὲ 3)4 ὀκίδας οἴνου τῆς Θ' ὥρας
καὶ θ' ἀποκτήσῃ τὸν οἶνον σου πικρόν,
ἢ μόνον πικρίζοντα, ὅπως τὸν ἐπιθυμῆς
καὶ λαμπρότερον τοῦ ἐξ Εὐρώπης μετα-
φερομένου καὶ τόσον ἀκριβῶς πωλουμένου.

Ἀφαίσεις τῆς δυσωδίας

ἐκ τῶν οἴνων.

Ἐκ τῆς γεωργικῆς ἡμερίδος τῆς
Γαλλίας μεταφέρουμεν τὸ ἀκόλουθον σπου-
δαῖον καὶ ὠφέλιμον μέσον πρὸς ἀφαίσεις
τῆς ὡς σερπηπότων ὠν δυσωδίας τῶν
οἴνων, προερχομένης ἐκ τῆς θειώσεως τῶν
ἀμπέλων. Ὁ οἶνος προσλαμβάνει πολλά-
κις τοιαύτην δυσάρεστον ὀσμὴν καὶ ἀπο-
καθίσταται σχεδὸν ἄχρηστος πρὸς πόσιν.

καὶ χιλιάδες κλάδων οἴνων ἀποκαθίσταται ἄχρηστοι. Ἐάν ὅμως οἱ οἴνοκἀεῖς τοῦς ὁποίους θὰ μεταφερθῆ τοιοῦν δυσώδους οἴνος, ὑποκαπνισθῶσι διὰ καμμένου θείου, ἵνα οἱ κἀδοὶ πληρωθῶσιν ὑποκαπνισθῶσι διὰ τῆς καύσεως τοῦ θείου καμμένου θειώδους ὀξέος, καὶ ἐάν ὁ μεταφερθῆς οἴνος ἀναταραχθῆ ἐπὶ τινὰς ὥρας διὰ τῆς ἐπιδράσεως τούτου τοῦ θειώδους ὀξέος ἀφαιρεῖται καὶ καταστρέφεται τοῦ δυσώδους οἴνου κακοσμία, καὶ ὁ οἴνος ἀποκαθίσταται καλὸς καὶ πωλήσιμος καθὼ ὑστερημένος τῆς δυσωδίας αὐτοῦ.

Καθαρισμὸς τοῦ κακῶσμου οἴνο-
πνεύματος διὰ χλωρικῆς ἀσβέστα
καὶ δι' ἄλλων μέσων.

Ἡ δυσωδία τοῦ οἴνοπνεύματος ἀφαιρεῖται διὰ διαφόρων μέσων, ἴτοι διὰ τῶν

οράκων, διὰ τοῦ ἐλαιοελαιίου κτλ. Μεί-
νξιόλογον πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν
αἱ ἡ γλωρική τιτάνος καὶ πρὸς τοῦτο
ἀμιγνύονται 50 δρ. ταύτης τῆς γλωρι-
ῆς ἀσθέστου μετὰ 20 ὀκάδων κακώσμου
οἰνόπνευματος, τὸ ὅποιον μετὰ τῆς γλω-
ρικής τιτάνου ὑπὸ συνεχοῦς ἀναταράξεως
2—3 ἡμέρας ἀκριβῶς ἀναμιγνύεται
τέλος μετὰ τὴν καταστάλαξιν τῆς
καλύτου ἀσθέστου, ἀποχυνομένου τοῦ
πλέοντος βρευτοῦ, ἀποστάξεται. Τὸ
κατὰ τῆς ἀποστάξεως ληφθὲν οἰνόπνευμα.
καθαρόν, ἄοσμον καὶ χρήσιμον διὰ
τὰς ἀνάγκας τοῦ βίου, πρὸς κατα-
βύτην οἰνοπνευματωδῶν ζαχαρωτῶν βρευ-
τῶν καὶ πρὸς ἀπαμίμησιν τοῦ ρουμίου
πρὸ τοῦ καθαρισμοῦ τούτου διὰ τῆς
γλωρικής τιτάνου, τοιοῦτο χάκισμον οἰνό-
πνευμα ἦτο σχεδὸν ἀχρηστον. Ἡ ἀφαίρε-

σις τῆς κακοσμίας ἐκ τοῦ οἴνοπνεύμα
εἶναι ἔργον λίαν δύσκολον, καὶ πο
μέσα πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν ἐπροῦ
σαν καὶ ἐδοκιμάσθησαν. Ἐν τῶν π
καλλιτέρων μέσων πρὸς καθαρισμόν
οἴνοπνεύματος ἀπεδείχθη ὅτι εἶναι ἔ
πων πρὸς ἀφάσεις καὶ τῆς δυσω
κυτόυ. Ὡστε ἐὰν ἐντός τοιούτου
πνεύματος διαλυθῇ σάπων καὶ ἀνο
ραγθῇ οὗτος ἐπὶ τινὰς ἡμέρας μετὰ
κακόσμου οἴνοπνεύματος καὶ ἀκολο
ὑποβλήθῃ εἰς ἀπόσταξιν, ἀπολαμβάν
οἴνόπνευμα καθαρὸν, διαυγέστατον, ἄο
ἐστερημένον πάσης κακοσμίας καὶ το
τοτρόπως χρήσιμον εἰς ἀπάσας τὰς ἀ
κας τοῦ βίου· τὸ δὲ ὑπόλειμμα συνισ
μενον εἰς πυκνὴν διάλυσιν τοῦ ἰδίου
πῶνος δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς

πων, ὥστε οὗτος ὁ τρόπος εἶναι ὁ καλλί-
τερος καὶ εὐθυνότατος.

Κατασκευὴ ρουμίου κατὰ
τεχνητὸν τρόπον.

Πολλάκις ἐπιθυμοῦμεν ν' ἀπομιμηθῶ-
μεν τὸ ρούμιον, ἢ τὸ κονιάκ κατὰ τεχνη-
τὸν τρόπον. Τοῦτο δύναται νὰ γίνη εἰάν
πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν μεταχειρισθῶμεν
παλαιὸν βαρέλλιον τοῦ ρουμίου καὶ προσ-
θέσωμεν πρὸς τὸ καλὸν καὶ ἐντελῶς
ἀοσμον οἰνόπνευμα, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν
αὐτὴν δυνάμιν τοῦ ρουμίου καὶ τὸ ὁποῖον
θα ἐξετάσωμεν καὶ μάθωμεν διὰ τοῦ ἀ-
ραιομέτρου (γράδα συνήθως καλουμένου),
ἐκ τοῦ διαλύματος τῆς κεκαυμένης ζα-
χάρεως (ζαχαροχρώματος) τόσον ὅσον ἀ-
παιτεῖται πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς ὁμοιότη-

ρος τοῦ χρώματος τοῦ ρουμίου. Ἐάν τέλος προσθέσωμεν ἐπὶ 50 ὀκάδων τοιούτου τεχνητοῦ ρουμίου 2 οὐγγίας ὀξικοῦ αἰθέρος, ἢ ἐπιτυχία τῆς ἀπομιμήσεως εἶναι βεβαία καὶ δὲν δύναται νὰ διακριθῇ ἀπὸ τὸ ἄλλο ρούμιον. Τὸ πλεῖστον ποσὸν τοῦ πανταχοῦ τῆς Εὐρώπης πωλουμένου καὶ μεταχειριζομένου ρουμίου κατασκευάζεται κατὰ τὸν περιγραφέντα τρόπον. Τέλος προσθέτομεν ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὀξικοῦ αἰθέρος προστίθεται καὶ μικρὸν ποσὸν τοῦ βάμματος τοῦ φλοιοῦ τῆς δρυός, καὶ τοῦτο κατασκευάζεται ἐάν ἐπιχύσῃς, ἐπὶ τοῦ φλοιοῦ τῆς δρυός ρούμιον διὰ νὰ διαλυθῇ ἐξ αὐτοῦ ἢ ἐμπεριεχομένη στυπτικὴ οὐσία.

Θεραπεία τῆς νόσου τῆς σταφίδος.

Λάβετε καθίσκον πλήρη οὔρου ζώου ἢ ἀνθρώπου (ἐκίον μὲν διαλελυμένου ἐν

ἀκριβῶς. Μὲ τὸ μίγμα τοῦτο ῥάντισον
καὶ τρίψον μὲ ψίκτραν ἐξ ἐλωδῶν καλά-
μων τὴν προσβληθεῖσαν σταφίδα ἢ στα-
φυλὴν, καὶ ᾧ τοῦ θαύματος! μόλις πα-
ρέρχεται ἡμίσεια ὥρα, καὶ τὸ μιάσμα,
ὁποῖον καὶ ἦ, ἐκλείπει, ἢ δὲ σταφίς,
στίλβουσα ἐκ νέου, ἐξογκοῦται.

Παρῆλθον. ἤδη δέκα ἡμέραι, ἀφ' ἧς
ἐγένετο χρῆσις τῆς ἐπιτυχοῦς ταύτης
θεραπείας καὶ οὐδεὶς ἀνήρесе τὰ εὐχρέστα
αὐτῆς ἀποτελέσματα.

Κατασκευὴ λαμπροῦ ἀρωματικοῦ ὄξους.

Ἀπολαμβάνεται διὰ τῆς συγκεράσεως
καλοῦ καὶ λίαν εὐώδους Eau de Cologne
μεθ' ἐνὸς τετάρτου δυνατοῦ ὀξικοῦ ὀξέως,
τὸ ὁποῖον δύναται ὑφ' ἐκάστου βουλομένου
να κατασκευάσῃ τοιοῦτο, τὸ ὁποῖον να

ἦναι καλλίτερον τῶν ἐξ Ἐυρώπης μεταφο-
ρμένων καὶ ἀντὶ 3—4 δραχμῶν πωλο-
μένων. Τοιοῦτον ἀρωματικὸν ἀξιόλογον
κατασκευάζεται κατὰ τὸν ἀκόλουθον
τρόπον. Διάλυσον εἰς ὄξικόν 16 λότσια,
δραχμᾶς ἐλαίου τῆς λεβάντας, ἐλαίου
ροσμαρίνου καὶ τῶν καρυοφύλλων ἀνά
δραχμὴν, καὶ 2—4 δράμια τετρομέ-
καμφορᾶς. Μετὰ τὴν ἐντελῆ διάλυ-
σιδιῶν διυλίζεις τὸ ρευστόν, καὶ δι' αὐτοῦ γε-
ζονται μικραὶ φιάλαι πρὸς πώλησιν. Κα-
τὰ φιάλη 10—12 δράμια τιμᾶται ἀντὶ
—1 1)2 δραχμῆς. Τὸ δὲ λαμπρότερον
καὶ συγχρόνως πλέον εὖοσμον ὄξος εἶναι
τὸ ρόδινον ὄξος, ἀπολαμβάνομενον
τῆς διαλύσεως 1)2 δραχμῆς αἰθερίου
δίνου ἐλαίου εἰς 2 λότσια ὄξικου ὄξ-
ιδου δυνατοῦ. Ἐὰν ἐντὸς μικρᾶς εὐμόρφου
φιάλης ἐντεθῶσι κρύσταλλα τοῦ χου-

έλατος ἢ τοῦ θειϊκοῦ κάλους ὄξυνοῦ, ἢ
καὶ μόνον μικρὰ τμήματα σπόγγου καὶ
αὐτὰ βραχῶσι μετὰ τοιούτου ὄξους, ἀ-
πολαμβάνονται τὰ ὄξικα ὄσφραντήρια,
καλούμενα Vine gnette, τὰ ὅποια θεωροῦν-
ται προφυλακτικὰ κατὰ μiasματικῶν νο-
σημάτων. Ἐπίσης διὰ τῆς κατεργάσεως
πολλῶν προσφάτων κίτρινων ἀνθέων τῆς
ταρ' ἡμῶν φυομένης καὶ καλουμένης ἀκα-
ρίας, προσθήκη τῶν προσφάτων ἀνθέων
τῶν ρόδων καὶ μικροῦ τμήματος βανέλ-
λιας μετὰ δυνατοῦ ὄξους, ἢ δι' ὄξικοῦ
ξέου ἀπολαμβάνεται εὐωδέστατον τοιοῦ-
το ρόδονον ὄξος σύνθετον Vinaigre de Vio-
lette καλούμενον. Πρὸς τούτοις διάλυσον
εἰς ὄξικοῦ ξέου οὐγγίας 2, οἶνοπνεύματος
οὐγγίας 6, μισχολιδάνου δραχμὰς 6,
Ιερουβιανοῦ βαλσάμου δραχμὰς, 6 καὶ
πρόσθεσον αἰθερίου ἐλαίου τῶν κίτρων

δραχμὴν μίαν, καὶ θὰ ἀποκτήσης τὸ ὑπο-
τὸ ἀγγλικὸν ὄνομα πωλούμενον Cosmetia
Vinegar ἀρωματικὸν ὄξος ἐν Ἀγγλίᾳ τὸ
μέγιστα ἀγαπώμενον καὶ ἀκριβέστατα
πωλούμενον. Διὰ τῆς διατηρήσεως τῶν
ἐκτεθεισῶν ἀναλογίῶν δύναται ἕκαστος
να κατασκευάσῃ ταῦτα τὰ ἀρωματικὰ ὄξη

Κατασκευὴ εὐθυνοῦ

ἀρωματικοῦ ὄξους

Γίνεται ἐὰν λάβῃς 4 δρ. λειοτριβημέ-
νων καρυοφύλλων, 2 δρ. φλοιοῦ τῆς κα-
νέλλας, καὶ ἐπιχύσης 100 δρ. δυνατοῦ
καὶ καλοῦ ροδοξειδίου, προσθέτεις δὲ τὸ
κίτρινον τῶν φλοιῶν τῶν λεμονίων, καὶ
ὀλίγον ποσὸν οἴνοπνεύματος. Μετὰ τὴν
ἐπὶ τινὰς ἡμέρας κατέργασιν εἰς τόπον
θερμὸν διάλυσον τὸ ρευστὸν διὰ γάρτα

καὶ θὰ ἀποκτήσης ἀξιόλογον ἀρωματικὸν ὄξος. Ἐκάστη δεσποινὶς δύναται νὰ κατασκευάζῃ τοιοῦτον ἀρωματικὸν ὄξος ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῆς.

Μέσον πρὸς περιφραγμὸν τῶν φελλῶν

Λάβε 5 χιλιόγραμμα λευκῆς σκληρᾶς πίσσης, 1 χιλιόγραμμον πίσσης συνήθους, 2 χιλιόγραμμα κιτρίνου κηροῦ, 1 χιλιόγραμμον τερεβινθίνης πρὸς μάζαν ὁμοιομερῆ συνतिकόμενον. Πρὸς χρωματισμὸν τῆς μάζης ταύτης προστίθενται κατὰ βούλησιν διάφορα μεταλλ. χρώματα πρὸς κίτρινον χρῶμα προστίθεται ὁ χρωμικὸς μόλυβδος ἢ ἡ κιτρίνη ὠχρα, πρὸς ἐρυθρὸν χρῶμα τὸ ἐρυθρὸν μόλυβδόχρωμα, ἢ κεκαυμένη ὠχρα ἢ ἡ κινάβαρις τοῦ χρωμίου, πρὸς κυανοῦν, τὸ κυανοῦν τῶν Παρισίων

πρὸς Πράσινον μίγμα ἐκ κιτρίνου καὶ
κυανοῦ, πρὸς μέλαν τὰ κεκαυμένα ὄττ᾽α
καὶ ἐὰν πρὸς τοῦτο τὸ μίγμα προστεθῶσι
ψήγματα ἐκ μπρούντζου, θὰ ἀποκατα-
σταθῇ τὸ μίγμα δεικνῶν μεταλλικὰ
μόρια.

Περὶ ἀμπέλων.

Αἱ ρίζαι τῆς συκομωρέας ἢ συκαμινέας
ἀποξηραίνουσι τὴν ἀμπελον. Οἱ γεωργοὶ
κτηματῆται ὀφείλουσι νὰ γνωρίζωσι τοῦτο,
καὶ νὰ μὴ φυτεύωσιν ἐγγυὲς τὰ δύο ταῦτα
ἐγθρὰ πρὸς ἀλλήλα φυτά.

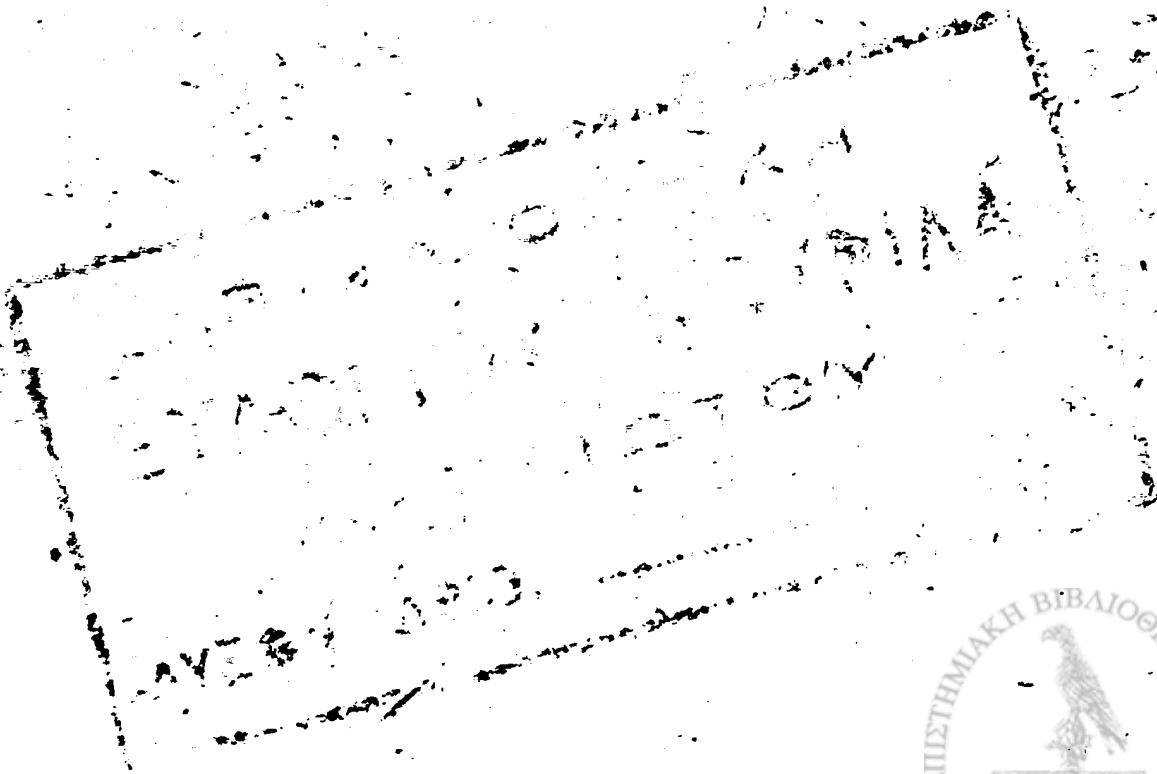
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΠΙΣΤΙΚΟΝ ΚΟΛΛΕΓΙΟΝ
ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ
ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘ.

ΜΕΡΟΣ Β΄.

ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ

ΠΑΤΡΟΣ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ

Κανόνες τῆς χρήσεως τῶν λουτρῶν ὑπὸ πρακτικὴν ἐν γένει ἔποψιν.

Πρὶν εἰσελθεῖς εἰς λουτρόν, ἔχε στόμαχον κενόν ἐκ τροφῶν καὶ ἐκ ποτῶν.

Μετὰ δὲ τὸ φαγητὸν μὴν εἰσελθεῖς εἰς λουτρόν πρὶν παρέλθουν ὄραι τρεῖς. Πολλὰ γὰρ τὰ δεινὰ συμβαίνουσιν ἐκ πλησμονῆς στομάχου.

Ὅταν ὁ στόμαχος ἔχη τροφὰς πιέζεται ἐκ τοῦ λουτροῦ τοῦ ὕδατος, συμφορῆσις τοῦ αἵματος εἰς τὴν κεφαλὴν συμβαίνει καὶ ἡ τοῦ ὕγρου ἀπορρόφησις μεγάλως ἐλαττοῦται. Τὸ δὲ λουτρόν οὐδ'ὅλως ὡς πρέπει θεραπεύει.

Β΄.

Πρὶν εἰς τὸ λουτρὸν εἰσελθῆς δροσερὸν ἔχε τὸ σῶμα. Ἐὰν ᾖναι ἰδρωμένον, περιπάτει ἐπ' ὀλίγον ἵνα παύσῃ ὁ ἰδρῶς.

Τὸ σῶμα ὄν πολὺ θερμὸν παρ' ὅσον εἶναι τὸ λουτρὸν, ἔχει τοὺς πόρους ἀνοικτούς καὶ ἐξ αὐτῶν ἐκπέμπονται ἀφθονοὶ ὕλαι περιτταί. Ὄταν λοιπὸν εἰσερχῆσαι εἰς τοῦ λουτροῦ τὸ ὕδωρ, οἱ πόροι κλείουσι καὶ ἡ ἐκπομπὴ των παύει· ἐκ τούτου βλάβαι τότε γίνονται κατὰ τὴν ὑγιείαν καὶ ἡ τοῦ λουτροῦ ὠφέλεια δὲν γίνεται ὡς πρέπει.

Γ΄.

Εἰσελθὼν ἐν τῷ λουτρῷ ἔμβρεξον

ὅλον τὸ σῶμα μέχρι ἄνω τοῦ λαιμοῦ.
Μὴ τὴν κεφαλὴν ἐμβρέξῃς. Ταύτην ἔχε
δροσεράν.

Θερμὴ ὅταν ᾖ ἡ κεφαλὴ, τὸ αἷμα
συσσωρεύεται ἀθρόον ἐπὶ ταύτης· διότι
τὸ ὕδωρ τοῦ λουτροῦ συνηθίβει τὴν ἐπι-
φάνειαν τοῦ δέρματος.

Δ'.

Ἀκίνητος καὶ ἀτάραχος ἐν τῷ λουτρῷ
ἢ μένῃς, οὔτε τὰς χεῖρας ἢ κινῆς οὔτε
τὸ ἄλλο σῶμα.

Ἡ κίχσις τοῦ σώματος ἐμπόδιον παρέ-
χει πρὸς ἀπορρόφησιν καλὴν τοῦ περιβάλλ-
οντος ὑγροῦ.

Ε'.

Ἐξελθε ἐκ τοῦ λουτροῦ ἡσυχως καὶ ἀταράχως, καὶ σπογγίσθητι καλῶς καὶ ἐνδύθητι ταχέως.

Εἶτα σπόγγισον ἐκ νέου τ' ὀπίσθεν τῆς κεφαλῆς ἵνα μὴ ὑγρὸν ὑπάρχη· διότι ἐπισυμβαίνουναι δειναὶ ῥευματάλγαι.

Ζ'.

Ἄφ' οὗ δὲ ἐνδύθης καλῶς μὴ βιάδιζε ταχέως· πορεύθητι εἰς τὸν θάλαμον καὶ μένε ἀναπαυόμενος μέχρις ἡμισείας ὥρας.

Δὲν πρέπει μετὰ τὸ λουτρὸν διατάξεις· να γείνη· τὸ γὰρ ταχύσου βάδισμα ἐμπόδιον παρέχει εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τῶν πόρων λειτουργίας.

ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΝΟΣΟΛΟΓΙΑ

ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ

(Ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «Φοῖβος»)

Πρὸς ῥιζικὴν Θεραπείαν πάσης νόσου πρέπει νὰ καταστραφῇ ἡ ἀρχικὴ παραγωγικὴ αἰτία, ἥτις εἶναι ἡ ὑπάρξις μικροβακτηρίων νοσοποιῶν. Ἡ καταστροφή τούτων γίνεται διὰ πολλῶν τρόπων.

Α΄.) διὰ τῆς ἀποβολῆς τούτων ἐκ τοῦ διοργανισμοῦ. Ἐπειδὴ ταῦτα ἐνυπάρχουσιν ἐν τῷ ὄρρῳ τοῦ αἵματος, ἡ ἐξαγωγή τοῦ αἵματος συνεξάγει καὶ τὴν νοσοποιὸν ὕλην. διότι μετὰ τοῦ ὄρρου ἐξέρχεται καὶ ἡ νοσοποιὸς ὕλη. Ὅθεν καὶ διὰ τῶν ἐκδορίων ἐξάγεται αὐτή· διότι τὸ ἐκδόριον ἐξάγει μέγα ποσὸν ὄρρου. Οὕτω καὶ πᾶσα ἐκκρίσις ἐξάγει ταύτην· ὅθεν ἡ ἐπαύξισις τῆς ἀδύλου διαπνοῆς,

τὰ καθάρσια κλπ. συντελοῦσι πρὸς τὴν ἐξαγωγήν τῆς νοσοποιῦ ὕλης. Τοιαύτην ὑπηρεσίαν παρέχουσι καὶ τὰ φρεάτια (αἰφουντανέλαι.)

Β'.) Ἡ καταστροφή τῆς νοσοποιῦ ὕλης γίνεται καὶ διὰ φαρμάκων, τὰ ὅποια φρονέουσι, καὶ καταστρέφουσι τὰ νοσοποιὰ μικροζωδάρια. Τούτου ἕνεκεν ἀναγράφουμεν ἤδη τινὰ τοιαῦτα φάρμακα, τὰ ὅποια εἰδικώτερον πρὸς τοῦτο ἐνεργοῦσιν.

Ἡ **νάρδος** (βαλεριάνα) ἐνεργεῖ ἰδίως κατὰ τῶν ὑστερισμῶν τῶν γυναικῶν ὡσαύτως καὶ ὁ θειϊκὸς αἰθήρ καὶ τὸ λαύδαγον. 10 ἕως 20 κόκκους ρίζης νάρδου θεραπεύουσι τὴν ὑστερικὴν ἐρυθρότητα τῶν προσώπων τῶν γυναικῶν.

Ἡ **ἀλόη** ὑπὸ δόσιν 2 ἕως 4 κόκκων εὐκολύνει τὴν πέψιν, ὑπὸ δόσιν 8 ἕως 10 κόκκων ἐνεργεῖ ὡς καθάρσιον τονικόν.

καὶ πρὸς ἀναφάνισιν ἢ ἀνάκλησιν τῶν αἰμορροΐδων.

Τὸ ἐκχύλισμα τῆς γεντιανῆς εἶναι τὸ μᾶλλον τονικὸν τοῦ στομάχου. ὡσαύτως καὶ τὸ ἐκχύλισμα τῆς κίννης, καὶ ἡ κεννένη εἰς μικρὰν δόσιν. Ἰπάργουσι δὲ καὶ σκευασίαι φαρμακευτικαὶ ἔτι μᾶλλον τονικώτεραι, ἐν αἷς τὸ τονικώτερον εἶναι τὸ σωτήριον ἄκος.

Τὸ κολόμβον εἶναι εἰδικὸν κατὰ τῆς χρονίας δυσεντερίας.

→ Ἡ σιμαρούπα κατὰ τῆς χρονίας διάρροιας ὡσαύτως καὶ ἡ κασσία, ἡ πικρά.

→ Τὸ βράσιον (δακτυλίτις, δυγητάλε) εἰς κόκκον ὑπὸ δόσιν ἐκ κόκκων ἢ ἕως 8 εἶναι γαλαρωτικὴ τῶν νεύρων.

Ἡ μανδραγόρας, ἡ καφουρά, ἡ νυμφαία, τὸ βρωμοῦχον κάλε.

Πάντα ταῦτα ἐνεργοῦσιν ἐπὶ τῶν νεύρων
τὰ ὅποια χαλαροῦσιν ἰδίως τὰ γεννητικὰ
ὄργανα.

Πρὸ τῆς εὐρέσεως τῆς **δαμαλίδου**
να ἐξέληθη ἡ νοσοποιὸς ὕλη τῆς **εὐλα**
γίας μετὰ τοῦ ὑγροῦ τοῦ αἵματος ἀνε
φλεβοτομίας, ἐπέτριβον τοὺς γλουτοὺ
τοῦ πυρέσσοντος δι' ὀθονίου μαλλίνο
σκληροῦ, καὶ οὕτως ἐσχηματίζοντο φλι
κταίνας ὀρροῦχοι ἐπὶ τῶν γλουτῶν, χωρ
νὰ φανῶσι τριαῦται καὶ ἐπὶ τοῦ ἄλλα
σώματος, ἢ ἐφαίνοντο πολὺ ὀλίγα.

Ἰπάρχουτιν, ὡς προείπομεν, φάρμακα
εἰδικῶς ἐνεργοῦντα ἐπὶ τῶν ὀργάνων το
σώματος, ἐπαυξάνοντα τὰς ἐκκρίσεις, δι
ῶν ἀποβάλλεται ἡ νοσοποιὸς ὕλη. Ὅμοια
τα εἰσὶ τὰ **ἰδρωτικά**. ἢ τὰ **διαφο**
ρητικά, ἐπαυξάνοντα τὸν ἰδρῶτα
τὴν ἀδήλῳ διαπνοῇ τὰ **καθαρτικά**

καὶ μάλιστα τὰ ὑδραγωγικά, τὰ ὅποια ἐπαυξάνουσι τὴν ἔκκρισιν τοῦ γαστροεντερικοῦ σωληῆνος. Τὰ ἀποφλεγματικά ἐπαυξάνουσι τὴν ἔκκρισιν τῶν πνευμόνων.

Τὰ μὲν ἰδρωτικά ταχύνουσι τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος· διὰ τοῦτο ἐν ὥρᾳ ἰδρωτός ὁ σφυγμὸς εἶναι πλήρης καὶ ἡ τοῦ σώματος θερμότης αὐξεται. Τὰ δὲ διουρητικά βραδύνουσι τὴν κυκλοφορίαν ἢ τοῦ σώματος θερμότης ἐλαττοῦται καὶ ὁ σφυγμὸς βραδύνει.

Τὰ μὲν διουρητικά δοτέον μετὰ τὴν ἀκμὴν τῆς νόσου· τὰ δὲ ἰδρωτικά πρὸ τῆς ἀκμῆς ταύτης.

Τὰ διουρητικά ἐπαυξάνουσι τὴν ἔκκρισιν τῶν οὔρων.

Τὰ ἐμμηναγωγικά, ἐπαυξάνοντα τὴν ἔκκρισιν τῶν ἐμμήνων, Μετὰ τῶν ἐκκρίσεων συναποβάλλεται ἢ νοτοποιῶς ὕλη.

Ἡ σκίλλα ὑπὸ μικρὰν δόσιν, ὡς καὶ ἡ ἐπεκακουάνη, ἐπαυξάνουσιν εἰδικῶς τὴν ἔκκρισιν τῆς βλένης τῶν βρόγχων, εἰς μείζονα δόσιν ἐπιφέρουσιν ἔμετόν.

Τὸ πολύγαλα τῆς βιργινίας ὡσαύτως εἶναι ἀποφλεγματικὸν καὶ τονικόν. Δίδοται ὑπὸ πτισάνην ἐκ δρ. 3 μέχρι 4 ἐν ὕδατι δρ. 50· ὑπὸ ἐκχύλισμα ὑπὸ κοκ. 1 ἕως 10, ἐπίσης καὶ ὑπὸ κόνιν.

Τὸ κόμμι τῆς ἀμμωνίας εἶναι ἐξαιρετικὸν ἀποφλεγματικὸν τονικόν. Δίδοται ὑπὸ κόνιν ἐκ κοκ. 2 μέχρι 10 κόκ. εἰς καταπότια ἢ διαλελυμένην ἐν ὕδατι, μετὰ ἄλλων ἀποφλεγματικῶν βαλσαμωδῶν ὕλων.

Τὸ ὑδροϊωδικόν κάλι ὡς ἀποφλεγματικόν, ὑπὸ δόσιν 5 κοκ. ἕως 10.

Τὰ τοιαῦτα φάρμακα πρέπει νὰ δίδωνται μετὰ τὴν ἀκμὴν τῆς νόσου, ἐὰν αὕτη ἐδρεύῃ ἐπὶ τῶν πνευμόνων.

Διαφορὰ ἰδιότητος φαρμάκων κατὰ δόσεις.

Τὸ ρεθέντε εἰς μικρὰν δόσιν ἐπιφέρει εὐκοιλιότητα· ὑπὸ δόσιν 1)2 δραμ.

Ἡ σένη (σιναμικὴ) ἐπιφέρει κατόπιν δυσκοιλιότητα.

Τὸ ρακί καὶ τ' ἀρωματικά διαθερμαίνουσι ταχέως· εἰς δὲ τὸν θερμὸν ἀνθρώπινα σταματῶσι τὸν ἰδρῶτα.

Τὸ στραμμώνιον καὶ ὁ ἰσχύαμος εἰς

μεγάλην δόσιν φέρουν παραφροσύνην, ταῦτα πολλάκις ἐθεράπευσαν τὴν μανίαν.

Τὰ θειοῦχα λουτροῦ θεραπεύουσι τὰ ἐξανθήματα· εἰς τοὺς ὑγιεῖς προκαλοῦσι ταῦτα.

Τὰ ὑπόξυνα καὶ ἀνθρακοῦχα ὕδατα συνήθως ἐπιφέρουσι πόνους εἰς τὸν σπλήνα καὶ τοὺς νεφρούς· καὶ ὁμῶς ταῦτα θεραπεύουσι τοὺς πάσχοντας ἐκ πόνων ἐκ λιθιάσεων καὶ ψαμμιάσεως.

ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΝΟΣΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ

Περὶ ὀξέος συνεχοῦς πυρετοῦ πρακτικῶς.

Τὰ κυριώτερα συμπτώματα τῆς
σου ταύτης εἰσὶ ταῦτα. Κεφαλαλγία, μί-
γάλη θερμότης τοῦ σώματος, μεγάλη δί-

ψα, ἀνορεξία, δύσπνοια καὶ χαλάρωσις
τῶν τοῦ σώματος δυνάμεων, τὸ πρόσω-
πον καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ εἰσὶν ἐρυθροί, τὸ δέρ-
μα, τὰ χεῖλη, καὶ ἡ γλῶσσα εἰσὶ ξηρά.
Ἡ ἀναπνοὴ ταχεῖα, βῆξ ἐνοχλητικός,
πυρετός τετάρταγμος, ὁ σφυγμὸς ταχύς,
κίτρις τὰ οὖρα ἐρυθρά.

Κατὰ τὴν τετάρτην ἡμέραν πάντα
ξάνουσι, κατόπιν ἄγουσιν ἐλαττούμεν.
Ὁ δὲ ἐβδόμην ἡμέραν, εἰ μὴ συμβῇ
πλοκὴ ἐκ κρυολογήματος ἢ ἐκ φα-
γοῦ, ἡ νόσος διαλύεται ἄλλως κα-
τατα ἐπικίνδυνος.

Δίαιτα. Ὁ ἀήρ τοῦ θαλάμου δὲν
δεῖ νὰ ᾖ πολὺ θερμὸς. Ἀπαιτεῖται
παύσις καὶ δίαιτα. Πόσις δροσιστι-
ποτῶν, οἷον πτισάνης κριθῆς, πορτό-
λάδος, σουμάδος, ἐλαφρᾶς λεμονάδος.

Φερυπέυ. Ἴαν ὁ ἀσθενὴς ἦναι

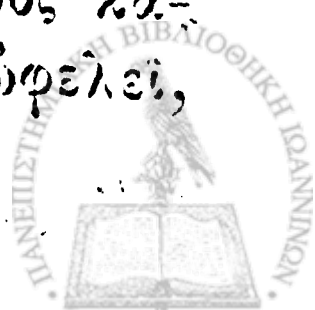
δυσκοίλιος, δοθήτω καθάρσιον ἐκ κιτρικῆς
μαγνησίας ἢ θειϊκῆς μαγνησίας. Τὴν ἐ-
πιούσαν, ἐὰν ὁ στόμαχος πονῆ, τεθήτω-
σαν ἐπὶ τοῦ στομάχου 5 ἢ 6 βδέλλαι ἢ
κατάπλασμα ἐκ λινοσπόρου, καὶ κατό-
πιν δοθήτω ἀφέψημα κίννης, μετὰ βα-
λεριάνης καὶ γλυκανίσου ἐπὶ τρεῖς ἡμέ-
ρας· ἐν τῷ μεταξύ δοτέον τροφήν ἐκ ζυ-
μοῦ κρέατος μετὰ σιδῆ ἢ ὠοῦ ἀλατισμ-
νου μαλακοῦ ἄνευ ἄρτου.

Ἐὰν ἐξακολουθῇ κεφαλαλγία ἢ
ὀφθαλμοὶ εἰσὶ λαμπυρίζοντες, ὁ ἀσθενὴς
πρέπει νὰ κάθηται συχνά· νὰ ποιῇ πο-
λουτρον θερμόν, ἐὰν δὲν ἐξέρχεται κ-
ἐκάστην, νὰ ποιήσῃ κλύσμα καθαρτικ-
ὠφελεῖ καὶ ἡ ἐπίθεσις συναπισμῶν
τῶν γαστροκνημίων, ἢ ἐπὶ τοῦ αὐχένου
ἐπὶ τοῦ μετώπου τεθήτω πανὶ ἐμβρε-
ῖον μετὰ ὕδατος ὀξοῦχου.

Ἐσωτερικῶς δοτέον αὔθις ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἀνά ἓν ἀφέψημα κίννης περουβιανῆς μετὰ σπόρων γλυκανίσου· ἅμα παύσῃ ὁ πυρετός δοτέον 20 κόκκους κίννης. Ἦν ἐπιούσαν 10 καὶ κατόπιν 5.

Ἡ νόσος αὕτη διαλύεται τὴν ἑβδόμην ἡμέραν. Ἐὰν ὅμως ὁ πυρετός μὴ παύσῃ, διαδέχονται τοῦτον συμπτώματα τυφώδους πυρετοῦ· ἀναφαίνονται παραληρήματα ὑπνώδης καὶ ἀναίσθητος κατάστασις, ταρξισταντάι νευρικαὶ συνολκαὶ εἰς τὰς χεῖρας καὶ πόδας, βῆξ συχνή, ἔχει ἀγωνίαν καὶ μετὰ πυρετοῦ, ὠφελοῦσι τὰ καταπλάσματα ἐπὶ τοῦ στομάχου, τὰ ἐκδόρια καὶ οἱ συναπισμοὶ εἰς τοὺς βραχίονας, καὶ εἰς τὰς γαστροκνημίας, ποτὰ δροσιστικὰ οἷον κριθαρόνερον, πορτοκαλλάδα, σομάδα, λεμονάδα, ἑλαφρὸς καφές· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πάλιν ὠφελεῖ,

καὶ θεραπεύει τὸ ἀρέφημα καὶ ἔγχυμα
 κίνης περὺδιανῆς μετὰ νεροῦ γλυκανίσου
 μέχρι οὗ παύσῃ ὁ πυρετός, συνάμα εἰς
 πᾶν ἀρέφημα πρέπει νὰ προστίθεται καὶ
 2) σταλάγματα βανιλίας ὡς τοκιανά,
 ὁ ἀσθενὴς νὰ λαμβάνῃ ἀνά ἓνα κρόκον ὡοῦ
 μαλακοῦ πρωῆ καὶ ἑσπέρας, καὶ ὅταν δια-
 λυθῇ ὁ πυρετός, δοτέον τροφήν ἀναλη-
 πτικήν, ζωμὸν βείου κρέατος, ῥόφημα
 μετὰ ὡοῦ, καφέν μετὰ κρόκου ὡοῦ, καὶ
 κατόπιν ὀλίγον κρέας ὄρνιθας κλπ.

Εἰς τὸν τοιοῦτον πυρετὸν ἐπισυμβαί-
 νουσιν αἰμορραγίαι τῆς εἰνός, αἵτινες, εἰάν
 ᾧσι μικραὶ, ὠρελοῦσι, μεγάλα βλάπτουν.

Ὁ ἀσθενὴς δὲν πρέπει νὰ ᾗ βρέως
 κεκαλυμμένος ἐκ σκεπασμάτων.

ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ
ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ

Περὶ τῆς Πρινίνης.

Ἐξάγεται ἐκ τοῦ θάμνωδους φυτοῦ
καλουμένου Πρίνου *Ilex* λατινισί· ὑπάρ-
χουσα τούτου πολλὰ εἶδη, καλεῖται παρὰ
τοῦ Θεοφράστου ἄγρια, παρὰ τοῦ Πλινίου
emlix aquifolie, παρὰ τοῦ Διναίου *ilex*
aquifolium, Ἰταλιιστὶ *grand' Houx*· ἐν εἶ-
δος τοῦ πρίνου τούτου καλεῖται παρὰ τοῦ
Θεοφράστου πρίνος κοκκοφόρος, ἐξ
οῦ παράγεται ἡ ἐρυθρὰ βαφή, ἡ καλουμέ-
νη κοινῶς πρινοκόκκι. Ἡ βαφή αὕτη
εἶναι πολύτιμος· διότι δὲν μεταβάλλε-
ται τὸ χρῶμα τῆς ὑπὸ τῆς προσβολῆς τοῦ
ἡλίου, ὡς δὲν μεταβάλλεται καὶ ἡ προ-
σφύρα βαφή.

Τὰ φύλλα καὶ ἡ ρίζα τοῦ πρίνου τού-

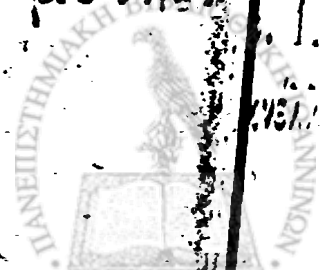

του ἔχουσιν ἀντιπυρετικὴν δύναμιν, ὡς ὀφλοῖός τῆς ἰτέας καὶ τῆς κίννης, δίδονται, ὑπὸ δόσιν 3 ἢ 4 δραμίων εἰς κόνην μετὰ οἴνου λευκοῦ.

Ἡ πρινίνη ἔχει γεῦσιν πικράν· εἰναι εὐδιάλυτος· δίδεται ὑπὸ δόσιν κόκκων 10 εἰς 20 εἰς καταπότια, καθάπερ καὶ ἡ κίννη πρὸς θεραπείαν τοῦ διαλείποντος πυρετοῦ.

**Ἱατρικὸν κατὰ τῆς ὀζαίνης
(ἀποφορᾶς τῆς μύτης)**

Κατὰ πᾶσαν πρωΐαν λάμβανε μίαν πρέζαν σαλικιλλάτρου σόδας εἰσορόφα εἰς τὴν κοιλότητα τῆς μύτης.

Ἱατρικὸν κατὰ τῆς ἐκλαμψίας
τῶν παίδων

λάβε ὀξειδίου ψευδαργύρου (flores zinci)
κόκκους 10

ίου κόνιν » 1]4

κχάρου » 10

κ. τ. καὶ ποίησον

ξηρία » 5

Ἄμα παύσωσιν οἱ σπασμοί, παῦσον
τὴν χρῆσιν τῶν κόνεων.

Ἱατρικὰ διὰφορα πρὸς διέ-
ρσιν τοῦ νευρικοῦ συστήματος.

λάβε Σεραπίου βαλσάμου τολουτάνου
25, βάμματος καρδαμώμου dr. 1,
μιλλίας dr. 1, Κινναμώμου 1, βενζόης
1, κασorioῦ 1, κανθαρίδων σταγ. 10,
νέλλας dr. 10 μοςχοκαρύου 1, ζιγ-

γιδέρεως 1, αϊθέρως φωσφορύχου δρ. 1
μίζον, και φύλαξον ἐν φιάλῃ καλῶς πε-
πωματισμένη. Χρῶ ἀνά μίαν κουταλίαν
μικροῦν γλυκοῦ μέχρι δύο πρωῖ νῆστις
και ἑσπέρας ἐν ὥρᾳ ὕπνου.

Κόνις πρὸς θεραπείαν τῶν βλαδῶν τοῦ στομάχου.

Λάβε Κόνεως ρεβεντίου δρ. 4, κρεμο-
ρίου δρ. 4, μαγνησίως κεκαυμένης 1, ἄν-
θρακος ξύλου 1, ζακχάρεως 1, ἐλαίου
γλυκάνισου σταγ. 10, ἐλαίου ἡδυόσμου 5,
ἀνμίξον καλῶς ἐν ἰγδίῳ, θές ἐντὸς πυξι-
δος (κουτίου) και χρῶ.

Πρωῖ νῆστις και ἑσπέρας ἐν ὥρᾳ ὕπνου
ἀνά ἡμίσειαν κουταλίαν γλυκοῦ ἐντὸς ὕ-
δατος κυαθίσκου.

Θεραπεύει τὴν ὀξύνωσιν τοῦ στομάχου,
τὴν παραγωγὴν ἀερίων, τὴν ἐξόγκωσιν

(67)

υτοῦ (τὸ φούσκωμα) τὴν δυσκοιλιότητα
καὶ τὴν δυσπεψίαν.

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΙΑΤΡΙΚΑΙ

ΣΥΝΤΑΓΑΙ

Ἐκ παλαιοῦ τινος χειρογράφου 1823).

Διὰ ρευματικά.

Ἐπαρε λάδι καλόν, ἀσπράδι αὐγοῦ,
λιβάνι, καὶ ἐλίγον λαρδί, στουμπισέτα καὶ
ἐνακάτωσετα, καὶ θές εἰς τὸν πόνον. Τη-
ράνισε πρυσόφυλλα μὲ λάδι, καὶ βάλλε
τα ζεστὰ εἰς τὸν πόνον, ὅσον δύνασαι.

Ἐτερος τρόπος. — Ἐπαρε σπό-
ρον ἀκτῆς καὶ ἀτζικνίδας, καὶ ἀγρίου
βαλσάμου κάμε τηγανίτας, ἀπὸ αὐτὰς
παρε 3, καὶ πίνε τὸ καλλίτερον κρασί,
ἴσε δὲ καὶ τὰ φύλλα τοῦ ἄνω Ζαμπρού.

κου, και βάνετα ζεστά εις τόν πόνον ώ
ἐμπλαστρον.

Θεραπεία κασίδος.

Τρίψον τήν κεφαλήν με μάλινον ύφα
σμα έως να αίματώση, ἔπειτα βάλλι
κόπρον ἀγελάδος ἐπάνω ζεστήν, μετὰ 2
ώρας ἐπαναλαμβάνεις τὸ αὐτό, εις τρεῖς
τέσσαρας φοραῖς ἰᾶται.

Εἰς πόνον ὠτίων.

Λάβε ὀγίγην ἀψιφιά στούμπισέ τ
και βράσε την με ἄσπρον κρασί, ἔπειτα
στούμπισέ το δυνατά και βάνε τόν ζι
μόν βρέχον με πανι τὸ αὐτί σου.

Ἄσφυξία ἐκ τῶν ἀνθράκων

"Ἐκβαλλε εὐθύς εις τὸ ὑπαιθρον τα
περιπεσόντα εις ἀσφυξίαν, ἀφαίρεσον τ
στενοχωροῦντα αὐτὸν ἐνδύματα, και ἐξά

πλωσον εἰς θέσιν εὐκολύνουσαν τὴν ἀνα-
πνοήν, τὴν κεφαλὴν ὑψηλότερον τοῦ σώ-
ματος, ὅς ὑπὸ τὴν ῥίνα ἀμμωνιακὸν ἢ
ὄξος δριμύ· τρίψον τὸν στόμαχον ἐπιχέων
δυνατὰ πνεύματα, τρίψον καὶ τὸ σῶμα
ὅλον διὰ ψήκτρας τραχείας, καὶ ἐμφύση-
σον πολλάκις εἰς τὸ στόμα καὶ εἰς τοὺς
ῥώθωνας. Ποταὶ ὥραι ἐνίοτε ἀπαιτοῦνται
διὰ τὴν θεραπείαν ταύτην.

ἡ Δγμα κυνὸς ἢ ἄλλου ζώου
λυσσῶντος.

"Ανευ ἀναβολῆς ἕως νὰ ἔλθῃ ἰατρός,
πίεσε εὐθύς πανταχόθεν τὴν πληγὴν, πλῆ-
νε εἶτα μὲ ἄλμυρην δυνατὴν ἢ καὶ μὲ ὄξος,
ἐν ἐλλείψει δὲ τούτων, μὲ σῦρος. Ἀργο-
ποροῦντος τοῦ ἰατροῦ σπεῦσον νὰ καυτη-
ριάσῃς πολλάκις τὴν πληγὴν, μεγαλύνων
δι' ἐνὸς σιδήρου καλῶς πεπυρακτωμένου,
ἐπίθεσον ἀκολούθως ἐν μεγάλῳ ἐκδόριον,

(70)

ὅλα δὲ ταῦτα ἐκτελοῦνται παρευθὺς. Τὰ ἐνδύματα τοῦ πάσχοντος, ἀνάγκη πᾶσα νὰ πλυθῶσι καλῶς.

Χεῖμεθλα ξεπαγιάσματα)

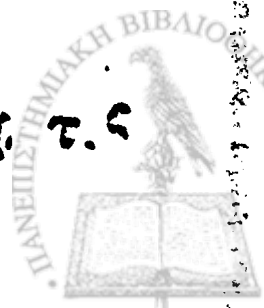
Ὡς προφυλακτικόν· μὴ μετέβαινε ἀπὸ ψύχους εἰς θερμότητα· ὡς ἰαματικόν· σύμμιξον γλυκερίνην μετὰ βαλσάμου τοῦ Φινοραθαίτε εἰς ἴσα μέρη, καὶ ἄλειψε πρωτὶ καὶ ἐσπέρας χεῖρας καὶ πόδας.

Κατὰ σκασμάτων τῆς ἐπιδερμίδος

Τριῖς τὸ ἐσπέρας τὰς χεῖράς σου διὰ τοῦ ζωμοῦ λεμονίου, τὸ δὲ πρωτὶ ἄλειψε αὐτὰς δι' ὀλιγίστου μυελοῦ ἐκ βοσείων κοκκάλων.

Περὶ ὄδον-ί-ν

Μεγάλῃν ἐπιμέλειαν πρέπει νὰ ἔχῃ τ. ς

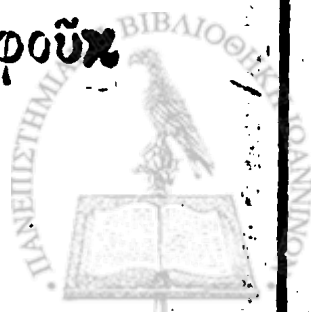
ἵνα προφυλάττῃ ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας τὰ ὀδόντιά του ἀπὸ μίαν κακὴν καὶ καταδραπαντικὴν ὕλην τῶν ὀδόντων· καὶ διὰ τὴν προφυλάττειται, πρέπει καθ' ἡμέραν, πρωτὶ καὶ ἑσπέρας, νὰ πλύνῃ τὰ ὀδόντιά του ἐπιμελῶς μὲ νερόν, καὶ μάλιστα μετὰ τὸ φαγητόν, νὰ καθαρίζῃ αὐτὰ μὲ πτερόν, ἐξάγων τὰ μέρη τῶν φαγητῶν ἅτινα μένουσιν ἀναμεταξὺ τῶν ὀδόντων· πλὴν οὐχὶ μὲ σιδηροῦν, ἢ ἀργυροῦν, ἢ ἄλλο τι μέταλλον, ἀλλὰ μὲ πτερόν, ἢ κόκκαλον, ἐπιτήδειον διὰ τοιαύτην χρῆσιν. Ἀφοῦ πλύνῃ, πρέπει νὰ τρίβῃ πρῶτος τὰ ὀδόντια διὰ λινοῦ πανίου, καὶ νὰ ἀπέχῃ ἀπ' ὅλα τὰ ὀξεῖα καὶ δριμυτὰ ἅτινα εἰσὶ τὸ ἅλας, τινὲς ῥίζαι, ἢ στάκτη τοῦ καπνοῦ, αἱ κόνεις αἵτινες εἰσὶ κατὰσκευασμένα ἀπὸ μερτζιάνιον, καὶ μεταχειρίζεται μόνον τὰ ἑξῆς :

Δρακόνθεμα δρ. 5, Κινκίαναν δρ. 1, Μύρρα 1)2. Πάντα ταῦτα, κοπανίζει εἰς σκόνιν, εἰς ἣν ῥίπτει 6 σταλαγματίας ἔλαιον τοῦ καρυοφύλλου καὶ φυλάττει εἰς κούτιον. Ἀφοῦ πλύνῃ τὰ ὀδόντιά του, τρίβει αὐτὰ μὲ τὴν σκόνιν ταύτην.

Θεραπεία τοῦ κοινῶς λεγομένου κάλου τῶν δακτύλων τοῦ ποδός.

"Αλειψον μὲ ῥετιναν ἄσπρην τεμάχιόν τι λεπτόν δέρματος. Μετά ταῦτα θέρμανε νερόν μὲ στάκτην ἐντός τοῦ ὁποίου θέλεις βάλλῃ τοὺς πόδας νὰ μείνωσιν ἐπί τινα λεπτά τῆς ὥρας. Ἀφοῦ ὁ κάλος ἐξογκωθῆ, τότε κόψον μὲ μαχαίριον πολλὰ κοπτερόν, καὶ βάλῃ εἰς τὴν ὀπὴν τοῦ κάλου ὀλίγον ἀμάραντον, καὶ ἐπὶ αὐτοῦ θέτεις τὸ ἔμπλαστρον ζεστόν. Ἀφοῦκ

τετράκις ἐπιχειρίσῃς τὸ τοιοῦτον, ἐλευθε-
ρώνεσαι, ἐπειδὴ ἐξαλείπτεται ἡ ῥίζα τοῦ
χάρολου.

Ἄλοιφὴ πρὸς αὔξησιν καὶ
ὠραϊσμόν τῶν μαλίων.

Μυελὸν ὑγρὸν κοκκάλων βοῶς βάλλεις
εἰς ὑάλιον καὶ ἐντὸς αὐτοῦ ρίπτεις κόνιν
ἀνθους μωσχοκαρύου. Γαρούφαλα εἰς κό-
νιν. Δάφνης φύλλα πράσινα ἢ κόκκους
αὐτῆς κοπανισμένους καὶ νέους ἀπὸ 8
δράμια. Καρδάμων δράμια 16. Σκέπα-
σον τὸ ὑάλιον μὲ φουσκὰν χοιρίνην καὶ δέ-
σον αὐτὸ καλῶς. Ἐπὶ τοῦ σκέπουσ τού-
του κάμε ὀπήν, τρυπὼν διὰ βελώνης, καὶ
περιτύλιξον ἔπειτα τὸ ὑάλιον μὲ ἄχυρον,
καὶ βάλε αὐτὸ εἰς πήλινον ἀγγεῖον, τὸ
ὅποῖον θέλεις γεμίσει μὲ νερὸν καὶ θέσεις
νὰ βράζῃ ἀεννάως ἐπὶ 6 ὥρας. ἔχε ἐτοι-

μως και ἕτερον νερόν βραστόν δια νὰ γε-
μίζης τὸ ἀγγεῖον πάντοτε. Ἀφοῦ βράσῃ,
ἔβγαλε τὸ ὑαλίον ζεστόν και ταχέως ρί-
ψον ὅλα εἰς λινὸν πανίον, και στράγγισον
πρὶν νὰ κρυώσῃ.

Με τὴν ἀλοιφήν ταύτην, ἀλειψε καθ'
ἑσπέρας τὰ μαλλία, κτένιζε αὐτά, και
βαθυηδὸν βλέπεις τὴν αὕξησιν, και τὸν
ώραϊσμόν τῶν μαλλίων.

Σγουρότης τῶν μαλλίων.

Λάβε ἀσπράδιον ἀγοῦ, ζάκχαριν ψι-
λὴν δράμια 4 και οἶνον ἀσπρον ἑνὸς γου-
λιαρίου. Ἐνωσον και δούλευσον καλῶς τὸ
ὅλον. Με τὴν ἀλοιφήν ταύτην ἀλειψε ἀφ'
ἑσπέρας τὰ μαλλία ἅτινα μετὰ ταῦτα
βάλεις εἰς τὸ στριπτικὸν ὄργανον, και
τὴν πρωΐαν ἔχεις τὸ ποθούμενον.

Ἐξ ἄλλου δέ, λάβε σαπουνιον ἀρώμα-

τικόν δρ. 5. ροδόσταγμα 3. Θέσον νά βρά-
σωσιν αὐτὰ ὀλίγον, καὶ εἶτα ἄλειψε,
κάμνων κατὰ τὴν ὁδηγίαν τοῦ 1ου.

Μέσον κατὰ τῆς χλωμότητος καὶ
κιτρινάδας τοῦ προσώπου.

Λάβε χολὴν βοῦς δρ. 5. Κόνιν ρίζης
μενεξέ Φλωρεντ δρ. 5. Σαπουνίον ἀρω-
ματικόν δρ. 50. Κάμε δὲ αὐτὰ μὲ πνεῦ-
μα τοῦ ἀρωματικοῦ σαπουνίου ζυμὴν καὶ
σχημάτισον εἰς σφαιρίδια μὲ τὰ ὅποια
θέλεις νίπτεσαι τακτικῶς καὶ μετὰ ἓν
τέταρτον τῆς ὥρας μεταχειρίζου καὶ τὸ
γάλα τῆς ὠραιότητος.

Γάλα ὅπερ κάμνει τὸ πρόσωπον
λευκόν καὶ μαλακόν.

Ἀμύγδαλα ἐκκαθαρισμένα δρ. 35.
Σπόρον τῆς παπαρούνας δρ. 32. Κοπάγι-

σον οὐτά καλῶς εἰς ἰγδίον προύζινον, καὶ εἶτα ἔνωτον τὰ ἑξῆς :

Ροσόσταγμα δρ. 180. Στάγματα ἄν-
θους νερχντζίων 10.- Μαϊντανοῦ 30. Ἐ-
νώσεις καὶ χύνεις αὐτὰ ὀλίγον κατ' ὀλίγον
ἐντὸς τοῦ ἰγδίου ἀνακατώνων συνεχῶς.
Μετὰ ταῦτα πέρασον τὸν χυλὸν διὰ πα-
νίου εἰς ὃν θέλεις προσθέσει ἀκολούθως
καὶ ὀλίγον γάλα τῆς ὠραιότητος δρ. 6
καὶ μεταχειρίζου ὅταν νίπτῃσαι.

Μέσον διὰ νὰ κοκκινίζη τὸ πρόσω-
πον φυσικῶς.

Οἶνον καθαρὸν δρ. 250. Σμύρναν δρ.
8, ξύλον τῆς Βρασιλίας δρ. 17. Κοπανί-
ζεις αὐτὰ εἰς κόνιν καὶ ρίπτεις εἰς ὑα-
λίον μὲ σπύρτον ρακῆς, ἐντὸς τοῦ ὁποίου
ρίπτεις ἀκολούθως καὶ 10 σταλαγματίας
ἐλαιον βιτριολίου ἀφοῦ στουπώσης τὸ

υαλίον, θέτεις αὐτὸ εἰς μέρος θερμὸν νὰ
μείνη ἐπὶ 8 ἡμέρας, ἀνακατώνων καθ'
ἐκάστην. Εἶτα πέσον τὸ ὑγρὸν διὰ χαρ-
τίου εἰς ἕτερον ὑαλίον, καὶ ἄλειψε τὸ
πρόσωπον.

— — —

Ἀποφεύγετε νὰ πλύνετε οἱ ἀρωμάτων
τὸ πρόσωπον. Οὐδὲν βλαβερώτερον διὰ
τὸ δέρμα. Θέλετε νὰ δώσητε εἰς τὸ πρό-
σωπόν σας τὸ χρῶμα τοῦ ρόδου; Λάβετε
ρόδα γαρύφαλλα ἐρυθρὰ καὶ τριαντάφυλ-
λα, ἄφετα αὐτὰ ἐπὶ 24 ὥρας εἰς ψυχρὸν
ὕδωρ, καὶ κατόπιν βράσατε διὰ τοῦ ἰδίου
ὕδατος ἐπὶ μίαν ὥραν. Σπίθετε κατόπιν
σχυρῶς διὰ λινοῦ λεπτοῦ ὑφάσματος καὶ
εἰς τὸ οὕτω κατασκευασθὲν ροδόχρουν ἐκ-
χύλισμα χύνεται οἰνόπνευμα κατὰ τὴν
ἑξῆς ἀναλογίαν, 100 δρ. φύλλ. ρόδων
100 ὕδατος 60 δρ. οἰνοπνεύματος.

Τὸ ἐκχύλισμα τοῦτο ἔχει πρὸς τοὺς ἄλλοις τὴν ιδιότητα νὰ ἐξαφανίζῃ τὰς κηλίδας καὶ τὰ ἐξανθήματα τοῦ προσώπου.

Κοσμητικὰ μέσα τῆς Ἀνατολῆς.

Μέσον πρὸς μελανοχρωματισμὸν εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἐφαρμόζεται τὸ ἀκόλουθον δι' οὗ αἱ τρίχες ὠραιότατα χρωματίζονται. Λάβε 100 δρ. κηλίδων χονδροκοπανισμένων καὶ σύμμιζον μετ' ὀλίγου ποσοῦ ἐλαίου καὶ καθούρδιτον εἰς τηλάγγιον μέχρις οὗ δὲν ἐξέρχονται πλέον δυσώδεις ἀτμοὶ ἐκ τοῦ καιομένου ἐλαίου. Πρὸς τοῦτο τὸ μίγμα προσθέτουςιν 20 δρ. τῆς καλουμένης ῥαστικοπέτρας (ὄφρουλιθου) εἰς λεπτοτάτην κόκκιν, καὶ τοῦτο τὸ μίγμα ἀφίνεται ἐπὶ τινὰς ἡμέρας ὑπὸ συνεχοῦς κατάβρέξεως ἵνα ἡ μάζα διαμένη πελτώ-

δους φύσεως. Ακολούθως αποδοράζεται τὸ μίγμα καὶ μετὰ τούτου τοῦ ἀποεράσματος πλύνονται αἱ τῆς κεφαλῆς ἢ τῆς γενειάδος τρίχες μέχρις οὗ προσλάβωσι τὸν ὑπόχρῳτον μελανοχρωματισμόν. Ἐπαναλαμβάνεται κατὰ καιρὸν ἡ πράξις αὕτη καὶ εἶναι εἰς μεγίστην χρῆσιν ἐν τῇ Ἀνατολῇ, βάσιν χωρὶς νὰ διαφθεῖρῃ τὰς τρίχας ἐνῶ ὑπὸ τῶν πλειοτέρων Εὐρωπαϊκῶν φθείρονται. Ἡ καλουμένη ραστικόπετρα κατασκευάζεται ἐκ χαλκοῦ καὶ σιδήρου ὑπὸ τῶν σιδηργῶν τῆς Ἀνατολῆς πρὸς αὐτὸν τὸν σκοπὸν.

2) Πρὸς καθαρισμὸν τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς ἀπὸ τῆς ἀκαθαρσίας καὶ κατὰ τῆς πιτυριάσεως, ἐξ ἧς ἡ πτώσις τῶν τριχῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον προέρχεται, ἐφαρμόζουσιν ἐν τῇ Ἀνατολῇ τὸ σαπωγόχωμα, δι.λ. τὸ τῆς κυώλου χῶμα, διὰ

τοῦ ὁποίου ἡ κάθαρσις ἀξιόλογα ἐπιτυγχάνει.

3. Πρὸς δὲ ἀποτρίχωσιν ἐφαρμόζεται τὸ καλούμενον Ρούσμα, κατασκευαζόμενον διὰ τῆς ἐνώσεως 2 μερῶν λεπτῆς κόνεως τῆς κεκαυμένης καὶ ἐσβεσμένης ἀσβέστου. Πρὸς ἀποτρίχωσιν συμμιγνύεται μέρος τῆς κόνεως ταύτης μετὰ μικροῦ ποσῷ ὕδατος πρὸς μάζαν πελώδη, ἣτις ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τῶν τριχῶν μέρους ἐπαλείφεται. Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων λεπτῶν τῆς ὥρας ἀποξίεται τὸ μέρος τοῦτο διὰ ξυλίνης μαχαίρας καὶ ἡ ἀποτρίχωσις γίνεται ἐντελέστατα.

**ΟΔΗΓΙΑΙ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ**

Περὶ διατηρήσεως ἔχθυων.

Καθάρισον καὶ πλῦνον αὐτοὺς, θέσον ἔπειτα εἰς ἀγγεῖόν τι καὶ ἐπίπασον αὐτὰ μετὰ χονδροκοπανισμένου ἄλατος, πρόσθεσ ἔπειτα ὕδωρ, μέχρις ὅτου στεπασθῶσι, κόψον ἀκολούθως μαϊτάνον, καὶ θέσον ἐπὶ μετροῦ πυρὸς μετὰ μίαν βράσιν καταΐδασον, καὶ διατηροῦνται οὕτω ἐπὶ δύο καὶ τρεῖς ἡμέρας.

Κατασκευή ξυνογάλακτος.

Τὸ ξυνόγαλα διὰ νὰ ἐπιτύχη πρέπει νὰ κατασκευασθῆ κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον. Βάλλεις τὸ γάλα νὰ ζεσταθῆ, καὶ ὅταν βράσῃ τόσον ὥστε νὰ μείνη τὸ ἥμισυ αὐτοῦ ἀκριβῶς τὸ κενώνεις ἀπὸ τῆς χύτρας εἰς ἄλλα ἀγγεῖα ἀναλόγως τὸ ἀφίνης, νὰ σταθῆ οὕτως, ἕως νὰ δύναται τις νὰ κρατήσῃ ἐντὸς αὐτοῦ τὸ μικρὸν του δάκτυλον, μετρῶν ἀπὸ 1 ἕως 40, ἔποτε πλέον εἶναι ὁ καιρὸς διὰ νὰ τὸ πήξῃς. Λάβε λοιπὸν τὴν πητιάν ἢ μαγιάν, διάλυσέ την μὲ γάλα ἀβραστον, καὶ ρίψον αὐτὴν εἰς τὸ βρασμένον γάλα, μὲ προσοχὴν ὅμως μήπως ἐγγίσης τὸν ἀφρὸν (καὶ-

μάκι) ὅστις σχηματίζεται εἰς τὴν ἐπιφάνειάν του. Βάλλων δὲ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὴν μαγιάν, ἀνακατόνεις μὲ προσοχὴν ὡς προείπομεν, διὰ νὰ διαδοθῇ πανταχοῦ. Οὕτω τὸ ἀφίνεις νὰ κρυώσῃ καὶ γίνεται ἄριστον ξυνόγαλα.

Διατηρήσεις τῶν τουρσίων.

Πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς διατηρήσεως τῶν τουρσίων, πρέπει πρῶτον διὰ θερμοῦ ὕδατος νὰ μαλακωθῶσι, ν' ἀποστεγνωθῶσιν ἀκολούθως καλῶς, καὶ στεγνὰ καὶ λείψυδρα νὰ ἐντεθῶσιν εἰς τὸ δυνατὸν ὄξος, οἷον τὰ λαχανικά, αἱ ἐλαῖαι, πιπερίαι, σέλινα, κάππαρι, καὶ ἄλλα ὅμοια. Μετὰ

κρέλευσιν τινῶν ἡμερῶν τὸ ἐπιπλέον ὄξος
ἐπει ἐκ νέου νὰ ζεσθῆ, διὰ νὰ ἐξατμισθῆ
ρος τοῦ ἐν αὐτῷ ὕδατος, καὶ διὰ νὰ ἀ-
κατασταθῆ τὸ ὄξος δριμύτερον, καὶ συ-
πεία τῆς ἀποκτηθείσης μεγαλειτέρας
μύτητος, διατηρητικώτερον, καθότι τὸ
ν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ δυνατὸν καὶ πλέον
ρατον τοῦ ὄξους. Καὶ ὁσάκις τοιαῦτα
μδιατήρητα (τιυρσι καλούμενα φθεί-
ται τότε ὅταν ἀποδοθῆ τοῦτο εἰς τὴν
κὴν ποιότητα τοῦ ὄξους.) Προσθήκη ἀ-
ματικῶν βοτάνων ἢ ἄλλων οὐσιῶν, τοῦ
ριοῦ τοῦ κιναμώμου, τῶν καρυοφύλλων,
ν φύλλων τῆς δάφνης, τοῦ μέλανος πι-
εως, καὶ τῆς κοκκίνης πιπεριάς, δύννα-

ται γὰ προσλάβωσιν ἄλλην τινα ἀρωμα-
τικήν γεῦσιν. Τὸ δὲ πρὸς τοῦτον τὸν σκο-
πὸν λαμπρότερον, καὶ πανταχοῦ τῆς Εὐ-
ρώπης ἐφαρμοζόμενον ἀρωματικὸν φυτόν
δι' οὗ τὸ ὄξος προσλαμβάνει λίαν εὐάρε-
στον δριμυῖαν γεῦσιν καὶ ὀσμὴν, εἶναι τὸ
καλούμενον Estragenē καὶ τοῦτο τὸ φυτόν
καλεῖται ἐπιστήμονικῶς Ἀρτεμισία Τρα-
κούνσουλας, τὸ ὁποῖον πρὸς ταύτην τὴν
ἐκτεταμένην χρῆσιν ἐν τοῖς κήποις τῆς Εὐ-
ρώπης καλλιεργεῖται καὶ διὰ τοῦ ἐμπο-
ρίου δύναται γὰρ προμηθευθῆ. Ἐὰν κα-
τέργασθῶσιν οἱ φλοιοὶ τῶν λεμονίων καὶ
πρωτοκάλιων καὶ συγχρόνως τὰ πρόσφα-
τα φύλλα τῆς κιτριόσμου Λουίζας, μετ

υνατοῦ ὄξους ἐπὶ τινὰς ἡμέρας, καὶ εἰάν
αὐτὰ πάντα ἀποσταχθῶσι θὰ ἀποληφθῆ
καὶ τῆς ἀποστάξεως ὄξος διαυγέστατον
ῥοσμὸν καὶ χιτροίσιμον ὄξος.

Καθαρισμὸς φιαλῶν ἀπὸ δυσώδη ρευστά.

Ὁ καθαρισμὸς φιαλῶν υελίνων, γίνε-
ται διὰ τριμμάτων ἀνθράκων μεθ' ὕδατος
αμειγμένον καὶ διὰ καθαρισμοῦ μετὰ
ῥοσμῷ ὕδατος· πρὸς τούτοις καὶ διὰ τῆς
πλύσεως μετὰ ἀλεύρου τοῦ σινάπεως
(ἀναποσπόρων) τὸ δὲ ἀποτέλεσμα εἶναι
ἄμπερον. Αἰ πρὸς γέμισμα τῶν οἴνων

φιάλαι πρέπει νὰ ἦναι οὔτω καθαρισμέ-
ναι, ἄλλως ὀξυνίζει ὁ οἶνος.

Περὶ μάλας (μπέρας πόλτου

διὰ τροφήν τῶν παίδων,

Γίνεται διὰ τῆς βράσεως ὀρύζης ἢ ἀ-
μύλου μετὰ τοῦ ἀποβράσματος τῆς μάλα-
θας, προσθήκη γάλακτος ἀπολαμβάνεται
θρεπτικώτατον φαγητόν, καὶ διὰ τοιαύτην
τροφῆς τρέφονται ἐν τοῖς βρεφοκομείοις
τῆς Εὐρώπης τὰ βρέφη καὶ παῖδια πρὸ
ἀποκατάστασιν τοῦ μητρικοῦ γάλακτος

**Κατασκευὴ τῆς μπίρας
τῆς Ζιγγιδέρεως.**

Τὸ τόσον δροσιστικὸν καὶ εὐχυμον πο-
καλούμενον μπίρα τῆς Ζιγγιδέρεως,
ασκευάζεται κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρό-
πον Βράσον 4 δράμια τῆς ρίζης τῆς Ζιγ-
ιδέρεως, 100 δρ. Ζαχάρεως, 16 δράμια
τοῦ τῶν λεμονίων μετὰ 2 ὀκάδων ὕδα-
τος. Μετὰ τὴν ψύξιν τοῦ διαλύματος
αὐτοῦ πρόσθεσον μικρὸν ποσὸν ζύμης τῆς
μαγικῆς (καλουμένη) καὶ ἄφησον
τὸ μίγμα ἐπὶ τινὰς ἡμέρας μέχρις
ὅτι γίσῃ ἡ ζύμωσις, ἀκολούθως ὅσον ἔ-
κκεκαθαυμένον βάλε αὐτὸ εἰς καλάς
κατὰς φιάλας, (ὕελίνκας ἢ πηλίνας).

Μετὰ τὴν ἄρσιν τοῦ πώματος ἐξέρογεται
τὸ βευστόν τούτο, ἀναβράζον ὡς ὁ ἐκλε-
κτώτερος καὶ πανίτης οἴνος. Ἡ δὲ συνή-
θως καλουμένη μαγιά (ζύμη φερμαντοῦμ)
ἥτις παράγει τὴν ζύμωσιν διὰ νὰ μὴ δια-
φθείρεται, τὴν ἐνώγεις μετὰ κόνεως ζαχά-
ρατος ἕως νὰ σχηματισθῇ πυκνόβουστο
σιρόπιον, καὶ τὴν διαφυλάττης εἰς ψυχρὸν
ὕπόγειον ἐντὸς φιάλης καλῶς πεφυλαγμέ-
νης. Ἐπίσης ἐὰν ἐκθλιβῇ ἡ ζύμη ἀπὸ
τὴν ὑγρασίαν, καὶ διὰ μετρίαν θερμότη-
τος ξηρανθῇ διατηρεῖται ἐπὶ πολὺν καιρὸν
πωλεῖται δὲ ὑπὸ τὸ ὄνομα (Πρεσσέφ) ἐκ-
θλιβείσα ξηροζύμη).

Περὶ τῶν ὑπολειμμάτων

τοῦ καφέ.

Γὰ ἄχρηστα ἅπερ πανταχοῦ ἀπορ-
πτονται, δὲν εἶναι ἐντελῶς ἄχρηστα κα-
θὼς ἐὰν ταῦτα ἐκ νέου ὑποβρασθῶσι,
προσθήκη ὀλίγων κόκκων ἀνθρακικοῦ νέ-
ου, θὰ ἀποληφθῆ καφές χρήσιμος πρὸς
τὴν πίνουσι. Πολλάκις προσθέτουσι καὶ τὴν
τῶν πεφρυγμένων βαλάνων καὶ χι-
μαρῶν πτωγῶν πίνουσι τοιοῦτον εὐθηνόν
καφές. Τέλος καὶ τὰ ἀποβράσματα εἶναι
καλὸν λίπασμα διὰ τὰ ἄνθη, τὰ ὁ-
κητεύονται εἰς τὰς ἀνίσκουπέλλας,
τὰ πάντα εἶναι εὐχρηστα. Τὰ δὲ

φύλλα τοῦ καφεοδένδρου ἀποβρασθέντα
παρέχουσι ποτὸν ἀρωματικόν, ὁμοιάζον
μὲ τὸ σινικὸν τζαΐ, καὶ χιλιάδες καντα-
ρίων τῶν φύλλων ἐξοδεύονται εἰς τὴν Εὐ-
ρώπην. Ἐὰν καθουρτίσης σικκάλην οὐ
καφέ, πίνεται μὲ ζάχαριν ἀπὸ πολλοῦ
πτωγούς.

Μικροσκόπιον εὐκόλον προ-
κατασκευήν. — Κάμετε μὲ βελόν-
χονδρὴν μίαν ὀπὴν στρογγύλην εἰς λεπ-
τατον ἔλασμα μολύβδου· ἔπειτα ρίψτε
μίαν σταγόνα ὕδατος καθαροῦ εἰς τὴν
ὀπὴν ταύτην, οὕτως ὥστε νὰ γεμίση τὸ
κέντρον τῆς ὀπῆς· ἐὰν δὲ παρατηρήσωμεν
κρά ἀντικείμενα διὰ μέσου τῆς σταγ-
οῦ ταύτης θὰ μᾶς φανῶσιν ἑκατὸν πεντή-
κοντα φορές μεγαλήτερα.

ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑ

ΑΛΥΣΙΩΤΟΥ

ΑΡΧΙ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Μητροπολίτου
ΕΥΛΟΦΙΟΥ ΚΟΡΥΘΙΑΣ

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

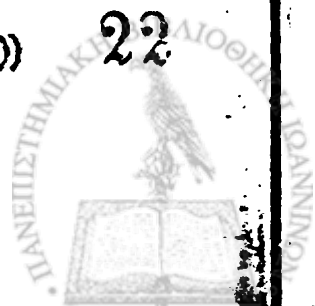
ΜΕΡΟΣ Α΄.

Κατασκευὴ ἁλατος τοῦ νίτρου	Σελ:	3
Περὶ ἀλλαγῆς διαφ. χρωμάτων	»	4
περὶ βαφῆς κυανῆς	»	5
περὶ βαφῆς κοκκίνης	»	6
» » ἐρυθρᾶς	»	»
» » χρυσῆς	»	7
» » μαύρης	»	»
κατασκευὴ βερνικίου	»	8
βερνίκιον διὰ ζωγράφημα	»	»
βερνίκιον λαμπρὸν διὰ κάθε πράγ.	»	»
κατασκευὴ ἄλλου βερνικίου	»	9
κατασκευὴ λετκοῦ βερνικίου	»	»
βερνίκιον μὲ μαστίχην νωπὴν	»	10
βερνίκιον διὰ τοὺς δίσκους	»	»
πῶς γὰ γράψης γράμ. εἰς αὐγὸν	»	»

Περὶ οἴνοποιΐας.

κατασκευὴ οἴνου μαύρου	»	12
» » οἴνου	» »	»
» τεχνιτῶν κοραλίων	»	13
πῶς νὰ χύσης λευκὸν μάρμαρον μὲ διάφορα χρώματα	»	13
πῶς νὰ λαμπικαρίσης χαμόμηλα	»	14
πῶς νὰ ἐκβάλῃς τὰ χρώματα τῶν ἀνθέων	»	15
πῶς νὰ ἐξαλείψῃς σύνθετα στίγ.	»	15
κατασκευὴ μελάνης	»	16
» » κοκκίνης	»	17
» » μαύρης	»	18
νερὸν ἑξαλειπτικὸν τῶν στιγ- μάτων ἀπὸ τὰ ροῦχα	»	19
κατασκευὴ σαπῶνος	»	»
πῶς νὰ σικέσης τὴν μελάνην ἀπὸ γαρτί	»	21
πῶς νὰ χρ. σώσης βιβλία	»	22

πώς να κολ. πιάτα σπασμένα	»	22
θεριῶν ἐξάληψις	»	23
ποντικῶν ἐξάληψις	»	23
μυκῶν ἐξάληψις	»	23

μέσον πρὸς διαφύλαξιν ὄξυν. τιμ. οἴνων	»	28
--	---	----

διατήρησις τοῦ οἴνου ἀπὸ τῆν ἄξύνισιν διὰ θερμάνσεως	»	30
--	---	----

κατασκευὴ τῆς οὐκωδ. τῶν οἴνων	»	33
--------------------------------	---	----

καθαρτικὸς πομπανόστος οἴνου πνεύματος	»	34
--	---	----

κατασκευὴ ρουμίου κατὰ τεχνικὸν τρόπον	»	37
--	---	----

θεραπεία νόσου σταφίδος	»	38
-------------------------	---	----

κατασκ. λαμπροῦ ἄρωμ. ὄξους	»	39
-----------------------------	---	----

μέσον περιφραγμῶν φελλῶν	»	43
--------------------------	---	----

περὶ ἀμπέλων	»	44
--------------	---	----

ΜΕΡΟΣ Β΄.

περὶ λουτρῶν	»	47
--------------	---	----

πρόχειρος νοσολογία και θερα- πευτική	»	51
διαφορά φαρμάκων ιδιότητος κατά δόσιν	»	57
περί συνεχούς πυρετού	»	58
πρόχειρος φαρμακολογία και θεραπευτική	»	63
ιατρικὸν κατὰ τῆς ὀζαίνης τῆς μύτης	»	64

ΜΕΡΟΣ Ι΄.

Διάφορα ὀδηγία τῶν οἰκογενειῶν

Σελ. 81—9

